

SILMÄSÄÄTIÖN JULKAISUJA

SURVEY OF EYE FOUNDATION

NO 7, 2010

SILMÄSÄÄTIÖ 50 VUOTTA,
VUODET 1990–2010

Silmäsäätiö 50 vuotta, vuodet 1990–2010

Leila Laatikainen, Matti Lounasmeri, Liisa Saha

Yliopistopaino
Helsinki University Press
Helsinki 2010

ISSN 0783-6295

Esipuhe

Säätiöllä on merkittävä asema tieteellisen tutkimuksen edistäjänä. Silmätautien alalla varsinkin kliinistä tutkimusta tekevien on ollut vaikea saada tukea suurista "yleissäätiöistä", joten 50 vuotta sitten perustettu Silmäsäätiö tuli tarpeeseen. Tällä hetkellä Silmäsäätiö onkin silmätautien tutkimusta tukevista säätiöistä tärkein.

Silmäsäätiön perustamisesta ja sen ensimmäisistä kolmesta vuosikymmenestä on kirjoitettu vuonna 1990 säätiön julkaisusarjassa ilmestynyt historiikki "Silmäsäätiö 1960–1990". Nyt tehdyssä julkaisussa alkuaikojia on kuvattu vain pääpiirteissään, vaikka 1970- ja 1980-lukujen merkittävät lahjoitukset loivatkin säätiön omaisuudelle vankan pohjan. Sen jälkeen suuria testamenttilahjoituksia on saatu vain kaksi, mutta säätiön varallisuus on kasvanut pienempien lahjoitusten ja menestyksellisen sijoitustoiminnan ansiosta. Säätiön taseen loppusumma on kasvanut vuoden 1990 2,6 miljoonasta vuoden 2009 9,1 miljoonaan euroon.

Sääntöjensä mukaan Silmäsäätiön tarkoitus on edistää ja tukea silmätauteja, -vammoja ja -vikoja koskevaa tieteellistä tutkimusta maassamme. Vuosina 1990–2009 on jaettu vuosittain keskimäärin 24 apurahaa, ja hakijoiden määrä on ollut nousussa. Yksittäiset apurahat ovat tänä aikana suurentuneet, varsinkin vuodesta 2005 lähtien. Vuonna 2000 apurahojen kokonaismäärä ylitti 100 000 ja vuonna 2007 200 000 euroa. Vuonna 2009 Silmäsäätiö myönsi lisäksi 320 000 euroa Helsingin yliopistollisen keskussairaalan silmätautien klinikan femtosekuntilaserin hankintaan.

Vuodesta 1987 säätiö on jakanut edellisen vuoden aikana väitelleille silmälääkäreille tai sellaisiksi valmistuville professori Signe Löfgrenin palkintoapurahan. Vuosina 1987–2007 palkintoapurahan saaneista väitöskirjoista on julkaistu lyhennelmät säätiön julkaisusarjassa, ja vuosina 2008–2010 palkittujen lyhennelmät ovat tämän teoksen liitteenä.

Yliopistosairaaloiden työtahdin kiristyessä mahdollisuudet tutkimustyön tekemiseen työn ohessa ovat entisestään pienentyneet. Silmäsäätiön tutkijoille myöntämä tuki on kannustanut tutkimusvapaiden pitämiseen. Apurahoilla on voitu palkata myös apuhenkilökuntaa ja kustantaa materiaalihankintoja. Silmäsäätiön antama tuki on siten edelleen mitä tarpeellisinta. Silmäsäätiö ottaakin edelleen kiitollisuudella vastaan lahjoituksia ja testamentteja, jotka mahdollistavat jatkossakin säätiön toiminnan silmälääketieteellisen tutkimuksen hyväksi maassamme. Yli 50 000 euron lahjoituksista on mahdollista perustaa nimikko-rahasto.

Leila Laatikainen
professori

Silmäsäätiön hallituksen puheenjohtaja

SISÄLLYSLUETTELO

Silmäsäätiön ensimmäiset 30 vuotta	5
Silmäsäätiön säännöt ja säätiön tarkoitus	6
Peruspääoma ja varojen hankinta	7
Lahjoitusten verovapaus	10
Säätiön hallintoelimet ja toimihenkilöt	11
Hallintoneuvosto	11
Hallitus	12
Toimihenkilöt ja tilat	13
Apurahat	14
Tutkimus- ja koulutusapurahat	14
Apurahat tutkimuslaitteiden hankintaan	16
Signe Löfgrenin palkintoapuraha tohtorinväitöskirjasta	16
Apurahojen jakotilaisuudet	18
Mauno Vannas-mitali	20
Salme Vannas-mitali	22
Mauno Vannas-muistoluento	23
Mauno Vannas-muistoluennon pitäjät	23
Silmäsäätiön julkaisusarja	24
Silmäsäätiön 40-vuotis- ja 50-vuotistilaisuudet	25
Lähteet	26
LIITTEET	
Silmäsäätiön lahjoittajat vuosina 1990–2009	27
Myönnetyt apurahat 1990–2009	28
Professori Signe Löfgrenin palkintoapurahat silmätautien alalta tohtoriksi väitelleille 1990–2010	48
Väitöskirjayhteenvedot 2008–2010	52

Silmäsäätiön ensimmäiset 30 vuotta

Suomen Silmälääkäriyhdistys – Finlands Ögonläkarförening ry päätti kokouksessaan 12.12.1959 perustaa itsenäisen säätiön edistämään silmälääketieteellistä tutkimusta maassamme. Hankkeen vetäjinä toimivat idean isä professori Mauno Vannas, professori Signe Löfgren, yhdistyksen puheenjohtaja, erikoislääkäri Birgitta Knape ja sen sihteeri, erikoislääkäri, sittemmin dosentti Jorma Castrén. Säätiön säädekirja allekirjoitettiin 30.1.1960. Oikeusministeriö antoi säätiölle luvan aloittaa toimintansa nimellä Silmäsäätiö ja vahvisti säätiön säännöt 14.5.1960. Säätiörekisteriin silmäsäätiö merkittiin 30.6.1960.

Silmäsäätiön ensimmäisen hallituksen puheenjohtajana toimi Mauno Vannas (1960–64), varapuheenjohtajana Birgitta Knape, sihteerinä Jorma Castrén, rahastonhoitajana dosentti, sittemmin professori Salme Vannas ja jäsenenä erikoislääkäri Moses Zewi. Mauno Vannaksen jälkeen puheenjohtajina toimivat dosentti, sittemmin professori Henrik Forsius (1965–66) ja Salme Vannas (1966–89). Säätiön asianmiehen tehtäviä hoitivat vuorollaan kirjastonhoitaja, maisteri Aino Nikupaavo (1961–66), ekonomi Matti Nieminen (1966–75) ja kauppätieteiden maisteri Kaarlo O. Vilanti (1975–81). Vuodesta 1981 lähtien asiamiehen tehtäviä on hoitanut varatuomari Matti Lounasmeri. Säätiön osapäiväisenä toimistonhoitajana ovat toimineet Sara Ekelund (1986), Sirkka Kallio (1986–91) ja vuodesta 1991 lähtien Liisa Saha.

Silmäsäätiön kolme ensimmäistä vuosikymmentä on kuvattu säätiön aikaisemmassa historiikissa, jonka laati silloisen Lääkintöhallituksen tiedotuspäällikkö, valtiotieteen kandidaatti *Sirkka Mäkeläinen* nimellä ”30 vuotta silmien puolesta: Silmäsäätiö 1960–1990” (Silmäsäätiö – 1960–1990. Silmäsäätiön julkaisuja No 3, 1990). Samassa julkaisussa ilmestyi säätiön hallintoneuvoston jäsenen, valtiotieteen maisteri *Margareta Norrménin* kirjoitus ”*Minnesglimtar från stiftelsens 30 år*”, joka perustui Silmäsäätiön hallituksen silloisen puheenjohtajan, professori Salme Vannaksen haastatteluun.

Säätiö sai 1970- ja 1980-luvulla useita merkittäviä lahjoituksia. Suurimmat olivat Signe Löfgrenin testamenttilahjoitus 1970, Alma Savolaisen testamenttilahjoitus 1981, Lea Laineen testamenttilahjoitus 1986, Margareta ja Valborg Norrménin lahjoitus 1987, Kauko-markkinat Oy:n lahjoitus 1988 ja Märta ja Aarne Koskelon lahjoitus 1989. Suurten lahjoitusten ansiosta säätiön pääoman kirjanpitoarvo oli vuonna 1990 noin 11 miljoonaa markkaa (vuoden 2009 rahassa noin 2,5 miljoonaa euroa) ja käypä arvo noin 20 miljoonaa markkaa (vuoden 2009 rahassa yli 4 miljoonaa euroa).

Ensimmäisten 25 vuoden ajan apurahoja myönnettiin vähän ja jaettu summa oli pieni, mutta 1980-luvun loppuvuosina sekä tuettujen hankkeiden määrä että apurahojen suuruus kasvoivat merkittävästi. 1980-luvun lopussa apurahoja jaettiin vuosittain noin puoli miljoonaa markkaa (vuoden 2009 rahanarvon mukaan noin 120 000 euroa).

Silmäsäätiön säännöt ja säätiön tarkoitus

Silmäsäätiön vuonna 1960 vahvistettuja sääntöjä on tarkistettu vuosina 1969, 1987 ja 1993.

Sääntöjen mukaan säätiön tarkoituksena on silmätauteja, -vammoja ja -vikoja koskevien tieteellisten tutkimusten edistäminen ja tukeminen maassamme. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö

- jakaa stipendejä, apurahoja ja matka-avustuksia silmälääkäreille tai sellaisiksi valmistuville joko kotimaassa tai ulkomailla tapahtuvaa opiskelua tai tieteellistä tutkimustyötä varten,
- antaa tunnustuspalkintoja alalla ansioituneille henkilöille,
- julkaisee itse alaa koskevaa kirjallisuutta tai tukee sellaisen julkaisemista maassamme,
- ylläpitää tai tukee alan ammattikirjastoja ja avustaa niitä kirjojen ja julkaisujen hankkimisessa,
- avustaa tutkijoita tieteellisten tutkimusvälineiden hankkimisessa,
- ylläpitää tai avustaa silmälääketieteellistä tutkimustyötä harjoittavia laitoksia maassamme, sekä
- muillakin luvallisilla samantapaisilla tavoilla pyrkii tarkoitustaan toteuttamaan.

Peruspääoma ja varojen hankinta

Sääntöjen mukaan säätiön peruspääomaa oli kartutettava vuosittain vähintään 25 %:lla säätiön tuotosta, kunnes säätiön omaisuus oli kasvanut 100 000 markaksi. Sen jälkeen peruspääoman kartuttaminen on perustunut hallituksen harkintaan.

Se osa tuotosta, jota ei liitetä peruspääomaan, samoin kuin säätiön saamat lahjoitukset, testamentit ja avustukset talletetaan käyttörahastoon. Yli 50 000 euron (alun perin yli 100 000 markan) lahjoituksista voidaan muodostaa erillisrahastoja. Niiden varojen käytössä voidaan noudattaa lahjoittajan erityisiä määräyksiä ja apurahoja jaettaessa mainitaan, kenen lahjoittajan rahastosta ne jaetaan. Säätiö voi hankkia ja omistaa myös kiinteistöjä. Sääntöjen mukaan Silmäsäätiön varat on sijoitettava turvaavasti ja tuottavasti.

Silmäsäätiön erillisrahastot

Rahasto	Perustamisvuosi
Professori John Gustaf Lindbergin rahasto	1970
Professori Signe Löfgrenin rahasto	1970
Anders & Kaija Gyllenbögelin rahasto	1977
Professori Salme Vannaksen rahasto	1978
Torsten ja Lea Laineen rahasto	1986
Margareta ja Valborg Norrménin rahasto	1987
Professori Erkki Tuovisen 60-vuotispäivärahasto	1987
Kaukomarkkinat Oy:n rahasto	1988
Märta ja Aarne Koskelon rahasto	1989

Viimeksi kuluneiden 20 vuoden aikana säätiön omaisuus on ollut sijoitettuna kotimaisiin pörssiosakkeisiin, ulkomaille sijoitettaviin sijoitusrahastoihin sekä kotimaisiin ja ulkomaisiin korkorahastoihin ja joukkovelkakirjalainoihin. Kiinteistöihin tai asuin- ja liikehuoneistoihin säätiö ei ole sijoittanut. Säätiö on käyttänyt sijoitustoiminnassa apuna ulkopuolisia omaisuudenhoitopalveluita tarjoavia yrityksiä.

Säätiön kirjanpito palveluista on vastannut koko kauden ajan Nordean Säätiö- ja kirjanpito palvelut-yksikkö.

Säätiön taseen kehitys vv. 1990–2009

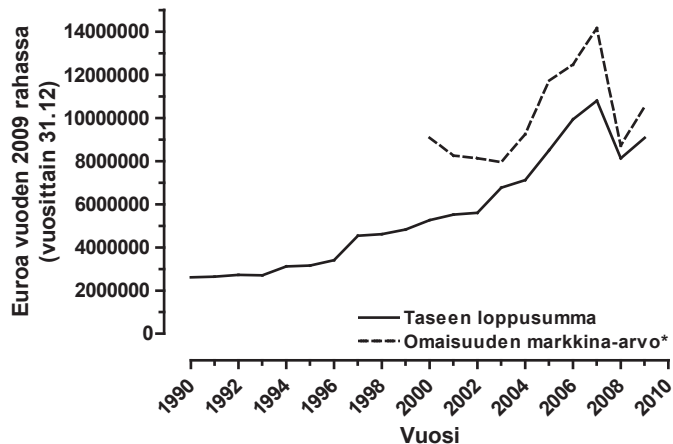
Vuosi	Taseen loppusumma	Omaisuu den markkina-arvo^{x)}
1990	2 610 000	
1991	2 642 000	
1992	2 731 000	
1993	2 707 000	
1994	3 116 000	
1995	3 160 000	
1996	3 403 000	
1997	4 537 000	
1998	4 618 000	
1999	4 827 000	
2000	5 266 000	9 073 000
2001	5 521 000	8 250 000
2002	5 600 000	8 125 000
2003	6 771 000	7 945 000
2004	7 116 000	9 238 000
2005	8 496 000	11 712 000
2006	9 935 000	12 467 000
2007	10 804 000	14 158 000
2008	8 124 000	8 716 000
2009	9 074 000	10 508 000

Kaikki luvut euroa ja vuoden 2009 rahassa (arvo 31.12.)

Käytetty Tilastokeskuksen rahanarvonkerrointa

x) Tieto ei sisälly säätiön tilinpäätösaineistoon ennen vuotta 2000

Silmäsäätiön taseen kehitys vuosina 1990–2009

Käytetty Tilastokeskuksen rahanarvonkerrointa
*Tieto ei sisälly säätiön tilinpäätösaineistoon ennen vuotta 2000

Kuva 1

Vuosina 1990–2010 säätiö on saanut kaksi suurta testamenttilahjoitusta. Hallintoneuvoston jäsenen Margareta Norrménin testamenttilahjoitus toi säätiölle vuonna 2001 noin 650 000 mk (vuoden 2009 rahassa 123 000 euroa), joka liitettiin hänen nimeään kantavan erillisrahaston pääomaan. Vuonna 2006 saatiin Pieksämäeltä kotoisin olleen Meeri Reinikaisen testamenttilahjoitus, joka kiinteistö- ja huoneisto-omaisuuden myynnin jälkeen kartutti säätiön pääomaa 286 000 euroa.

Testamentti- ja muiden suurlahjoitusten lisäksi säätiö on saanut vuosittain pienempiä lahjoituksia, vuosina 1990–2009 yhteensä noin 324 000 €. Vuoteen 2000 saakka vuosittaisen lahjoitusten määrä kasvoi tasaisesti 37 000 euroon, mutta sen jälkeen vuosilahjoitukset vähenivät. Suurimmat lahjoittajat vuosina 1990–2000 ovat olleet kauppaneuvos Roger Lindberg ja Orion Oyj. Viime vuosina lahjoituksia on saatu noin 10 000 euroa/vuosi.

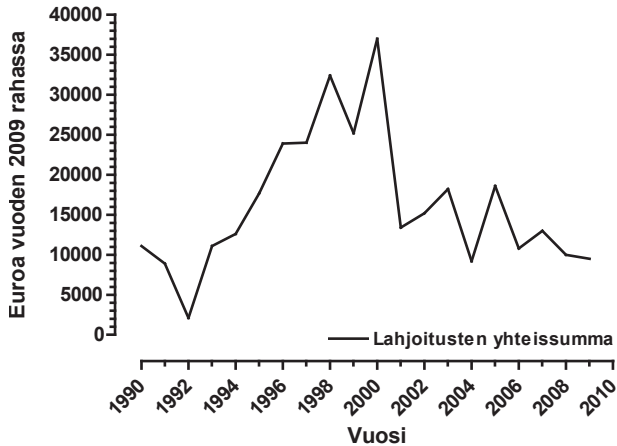
Luettelo lahjoittajista 1990–2009 on Liitteessä 1.

Yleishyödylliset vuosilahjoitukset säätiölle vv. 1990–2009

Vuosi	Euroa vuoden 2009 rahassa
1990	11 100
1991	8 900
1992	2 100
1993	11 100
1994	12 600
1995	17 700
1996	23 900
1997	24 000
1998	32 400
1999	25 200
2000	37 000
2001	13 400
2002	15 200
2003	18 200
2004	9 200
2005	18 600
2006	10 800
2007	13 000
2008	10 000
2009	9 500
yhteensä	323 900

Lahjoitusten yhteissummat vuosittain vuoden 2009 rahassa

Yleishyödylliset lahjoitukset Silmäsäätiölle vuosina 1990-2009

Käytetty Tilastokeskuksen rahanarvonkerointia

Kuva 2

Lahjoitusten verovapaus

Tärkeä tekijä lahjoitusten saamiselle säätiölle on niistä lahjoittajalle myönnetty verovapaus, mikä perustuu säätiön toiminnan yleishyödylliseen luonteeseen. 1960-luvulla Silmäsäätiölle tehtyjen lahjoitusten verovapaus vaihteli vuosittain ilmeisesti siksi, että verovapauspäätöstä ei oltu säätiön puolelta haettu Valtiovarainministeriöstä joka vuosi. Verovapaus oli voimassa vuosina 1960–61 ja 1966–67 ja sen jälkeen vuodesta 1969 lähtien edelleen.

Nykyisin päätöksen säätiölle annettujen lahjoitusten vähennyskelpoisuudesta lahjoittajan tuloverotuksessa tekee Verohallitus 5-vuotiskausittain. Viimeisin Silmäsäätiön saama verovapauspäätös on vuodelta 2008. Säätiölle tehdyt lahjoitukset ovat yritysten verotuksessa vähennyskelpoisia, jos lahjoitus on vähintään 850 € ja enintään 50 000 €.

Säätiön hallintoelimet ja toimihenkilöt

Silmäsäätiön hallintoelimiä ovat hallintoneuvosto ja hallitus. Molemmissa on sekä silmälääketieteen että talouselämän edustajia. Säätiön hallintoelinten jäsenille ei ole maksettu palkkioita.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvosto perustettiin vuonna 1969 johtamaan säätiön toimintaa. Siihen kuuluu vähintään kymmenen alun perin elinkaudekseen, vuodesta 1987 lähtien 5-vuotiskaudeksi valittua jäsentä. Tällä hetkellä jäseniä on 13. Hallintoneuvosto valitsee vuosikokouksessaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat sekä mahdollisesti tarvittavat jäsenet. Hallintoneuvosto päättää myös hallituksen jäsenten määrästä ja valitsee hallituksen jäsenet ja säätiön tilintarkastajat vuodeksi kerrallaan.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana ovat kahtena viime vuosikymmenenä toimineet kauppaneuvos Roger Lindberg (1986–1992), talousneuvos Veikko Sjöblom (1993–1996), kauppaneuvos Satu Tiivola (1997–1999), kauppaneuvos Matti Elovaara (2000–2004) ja viimeksi kauppatieteiden tohtori h.c. Erik Hartwall (vuodesta 2005 lähtien).

Hallintoneuvoston jäsenet vuosina 1990–2010

Jäsen	Vuodet	Nykyinen	Elinikäinen
Eckstein Harriet	2004		
Elovaara Matti	1992 -	x	
Hartwall Erik	1999 -	x	
Hovi Martti	1969 - 2000		
Härmä Juhani	1990-	x	
Ihamuotila Jaakko	1999-	x	
Iloniemi Jaakko	1987 -	x	x
Jaari Ruben	1983 - 1991		
Kavetvuo Matti	1991 -	x	
Koskelo Arne	1975 - 1998		
Liljeroos Jyrki	2005 -	x	
Lindberg Roger	1970 - 2003		
Mansukoski E.O.	1985 - 1990		
Niskanen Yrjö	1991 - 2000		
Norrmén Margareta	1987 - 2000		
Numminen Jaakko	1986 -	x	x
Paloheimo Pertti	1985 -	x	x
Prihti Aatto	1992 - 1997		
Raade Uolevi	1970 - 1998		
Raivio Ilkka	2001 -	x	
Riikkala Olli	2001 - 2004		
Sipilä Helvi	1981 - 2009		
Sjöblom Veikko	1978 - 1996		

Jäsen	Vuodet	Nykyinen	Elinikäinen
Suomela Lauri	1993 - 2007		
Talonen Markku	1991 - 2000		
Tarkkanen Ahti	2004 -	x	
Tiivola Satu	1978 -	x	x
Tunturi Eero	1989 - 1990		
Tuovinen Erkki	1996 -	x	
Vannas Salme	1990 - 1993		
Viinanen Jukka	2001 - 2006		

Hallitus

Hallitus edustaa säätiötä ja hoitaa sen asioita. Hallitukseen kuuluu 5–7 hallintoneuvoston yhdeksi vuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä. Vuoteen 1969 hallitukseen kuului yksinomaan silmälääkäreitä, vuodesta 1970 lähtien hallituksessa on ollut myös talouselämän edustajia. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä tarpeelliset toimihenkilöt. Hallitus on kokoontunut yleensä 5 kertaa vuodessa. Hallituksen puheenjohtajina ovat viime vuosikymmeninä toimineet professorit Erkki Tuovinen (1990–1995), Ahti Tarkkanen (1996–2003) ja Leila Laatikainen (vuodesta 2004 lähtien).

Hallituksen jäsenet vuosina 1990–2010

Jäsen	Vuodet	Nykyinen
Aho Eero	1992 - 2003	
Erma Juhani	1993 -	x
Immonen Ilkka	2004 -	x
Kivelä Tero	2003 -	x
Laatikainen Leila	1996 -	x
Laine Sakari	1993 -	x
Raivio Ilkka	1966 - 2001	
Sjöblom Veikko	1978 - 1992	
Suomela Lauri	1987 - 1993	
Tarkkanen Ahti	1990 - 2004	
Tervo Timo	2001 - 2004	
Tulenheimo Mikko	2004 -	x
Tuovinen Erkki	1968 - 1995	
Vannas Salme	1966 - 1990	

Vuonna 2004 Silmäsäätiö liittyi Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry:n jäseneksi. Neuvottelukunnan jäsenenä säätiö on hyväksynyt noudattavansa *Hyvä säätiötapa-*ohjeistusta ja vuonna 2010 hyväksytyä *Säätiön hyvä hallinto-*ohjeistusta.

Toimihenkilöt ja tilat

Säätiön *asiamies* hoitaa hallituksen valtuuttamana säätiön asioita. Asiamiehenä on vuodesta 1981 lähtien toiminut varatuomari Matti Lounasmeri. Käytännön toimistotehtäviä on vuodesta 1991 lähtien hoitanut *toimistonhoitaja* Liisa Saha.

Säätiön *toimisto* on ollut vuodesta 1985 lähtien osoitteessa Mannerheimintie 136 sijaitsevassa säätiön omistamassa kaksiossa, jossa myös hallitus kokoontuu. Säätiö on saanut huoneiston Torsten ja Lea Laineen testamenttilahjoituksen yhteydessä vuonna 1983. Toimisto on varustettu asianmukaisella toimisto- ja tietoliikennetekniikalla. Säätiön kotisivut (www.silmasaatio.fi) avattiin 2001.

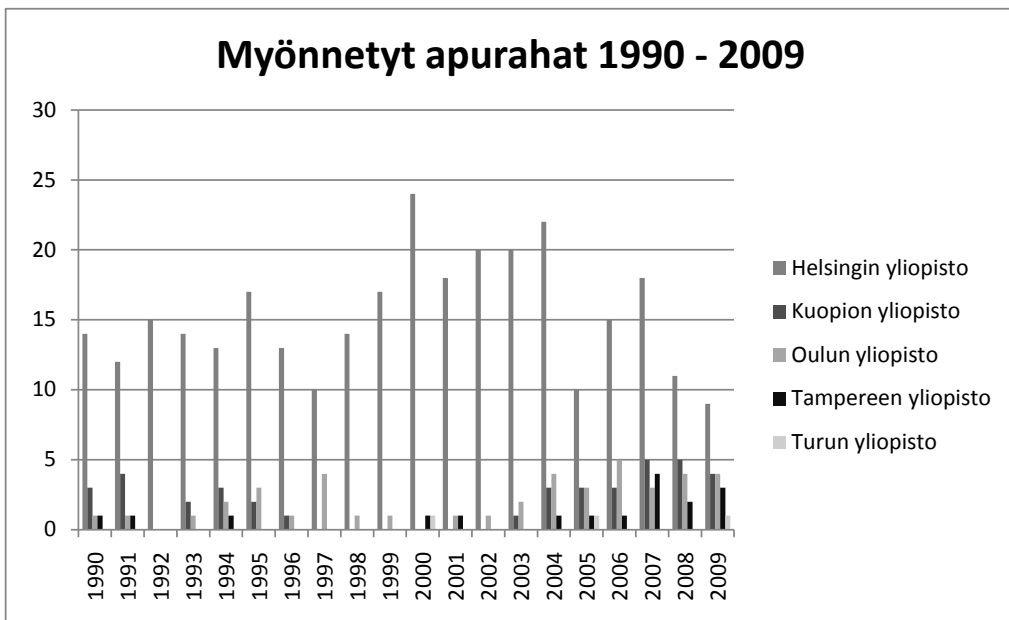
Apurahat

Tutkimus- ja koulutusapurahat

Silmäsäätiö jakaa vuosittain apurahoja sääntöjensä mukaisesti silmälääkäreille ja sellaiseksi valmistuville kotimaassa tai ulkomailla tapahtuvaa tutkimustyötä varten. Pienessä määrin apurahaa on myönnetty myös ulkomaista täydennyskoulutusta varten. Silmäsäätiö on kliinistä silmätutkimusta eniten tukeva säätiö maassamme.

1970- ja 1980-luvulla säätiö myönsi avustusta myös säätiön tutkimusassistentin palkkaamiseen ja tutkimuslaitteiden hankkimiseen Helsingin yliopistollisen keskussairaalan silmätautien klinikan tutkimuslaboratorioon. Viime vuosina apurahoja on myönnetty lähinnä yksittäisiin tutkimusprojekteihin.

Vuonna 2006 tutkimusapurahat jaettiin kolmeen ryhmään: hankeapurahoihin sekä 1- ja 3-vuotisiin tutkimusapurahoihin. Enintään 50 000 euron suuruiset hankeapurahat on tarkoitettu erityisesti uusien, innovatiivisten tutkimusprojektien tukemiseen. Kolmevuotisilla apurahoilla on tarkoitus tukea erityisesti käynnissä olevia väitöskirjatöitä, mutta toistaiseksi 3-vuotisia apurahoja ovat hakeneet enemmän tohtoritutkijat. Valtaosa apurahahakemuksista kohdistuu kliiniseen silmätutkimukseen. Viime vuosina mukaan on tullut enenevässä määrin perustutkimusta. Eniten apurahoja on haettu ja myönnetty Helsingin yliopistossa ja Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa tehtävään tutkimukseen, mutta viime vuosina muiden yliopistosairaaloiden osuus on ollut lisääntymässä.

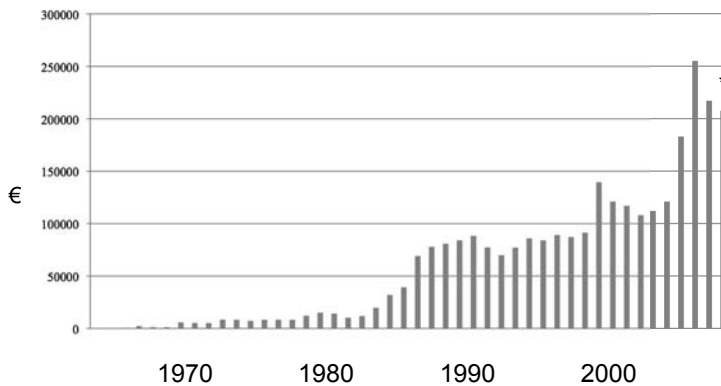
Kuva 3

Viimeksi kuluneiden 20 vuoden aikana apurahahakemuksia on saatu vuosittain yleensä 20–30 kappaletta. Eniten hakemuksia (33 kappaletta) tuli vuonna 2007. 1990-luvulla apurahoja myönnettiin vuosittain noin 80 000 euroa, vuodesta 2000 lähtien jaettu summa ylitti 100 000 euroa ja vuodesta 2007 lähtien 200 000 euroa vuodessa (kaikki summat vuoden 2009 rahassa).

Vuosina 1990–2009 myönnetyt apurahat on lueteltu Liitteessä 2.

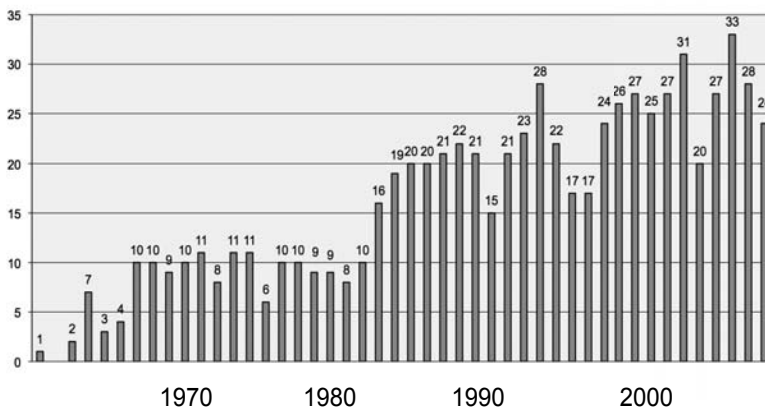
Myönnetyt apurahat 1964 – 2009

* V. 2009 lisäksi 320.000 € HYKS:n
femtosekuntilasereiin

Kuva 4

Apurahojen lukumäärät 1964-2009

Kuva 5

Apurahat tutkimuslaitteiden hankintaan

Sääntöjensä mukaan Silmäsäätiö voi avustaa tutkimuslaitteiden hankinnassa. Laitteita voi sisältyä hankeapurahoihin, mutta erillisistä Silmäsäätiön tukemista laitehankinnoista erityisen merkittäviä kuluneiden 20 vuoden aikana ovat olleet Kuopion ja Helsingin yliopistollisten keskussairaaloiden silmätautien klinikoille lahjoitetut tutkimuslaitteet.

Vuonna 1991 Kuopion yliopistollisen sairaalan silmätautien klinikkaan hankittiin Silmäsäätiön tuella värinäön tutkimiseen tarkoitettu anomalometri.

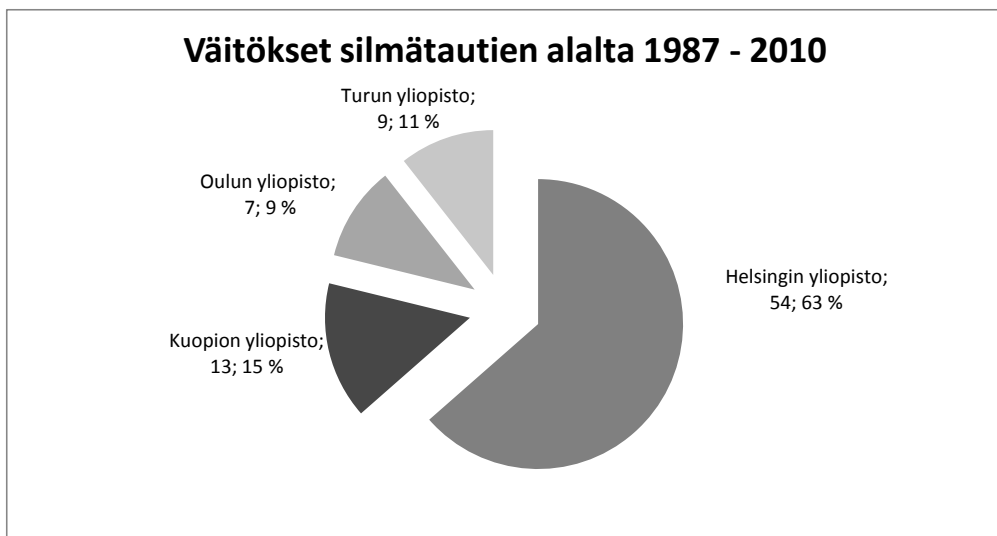
Vuonna 2009 Helsingin yliopistollisen keskussairaalan silmätautien klinikkaan lahjoitettiin sarveiskalvokirurgiaan tarkoitettu femtosekuntilaserlaite, jonka hankintahinta oli 320 000 euroa. Tämä lahjoitushanke lähti käyntiin säätiön hallintoneuvoston vuoden 2007 vuosikokouksessa pidetystä esitelmästä. Uudentyyppisen laserlaitteen avulla sarveiskalvon viillot mm. sarveiskalvosiirteen irrottamiseksi voidaan tehdä aikaisempaa mekaanista tekniikkaa turvallisemmin ja tarkemmin ja näin parantaa hoitotuloksia. Samalla uusi tekniikka antaa klinikalle mahdollisuuden olla tämän alan tutkimuksen eturintamassa.

Signe Löfgrenin palkintoapuraha tohtorinväitöskirjasta

Professori Signe Löfgren mainitsi vuonna 1969 professori Salme Vannakselle, Silmäsäätiön silloiselle puheenjohtajalle, jälkisäädöksestään toivoen, että hänen tulevaa testamenttilahjoitustaan käytettäisiin nuorten väitöskirjaa tekevien silmätutkijoiden tukemiseen. Tätä toivomusta noudattaen Silmäsäätiön tuella on vuodesta 1969 lähtien valmistunut kaikkiaan 107 väitöskirjaa.

Professori Löfgrenin syntymän 90-vuotispäivän kunniaksi (20.6.1987) säätiön hallitus perusti erityisen palkintoapurahan jaettavaksi vuosittain edeltäneen vuoden aikana silmätautien alalta tohtoriksi väitelleille silmälääkäreille. Ensimmäiset palkintoapurahat (10 000 markkaa) jaettiin vuonna 1987. Palkintoapurahat jaetaan Silmäsäätiön vuotuisessa apurahojenjakotilaisuudessa.

Vuoteen 2010 mennessä professori Signe Löfgrenin nimeä kantavia palkintoapurahoja on myönnetty jo 85 väitelleelle (Liite 3). Viime vuosina apurahan suuruus on ollut 2 500 euroa ja vuonna 2010 se nostettiin 3 000 euroon. Palkintoapurahojen määrät klinikoittain Kuvassa 6.

Kuva 6

Vuoteen 2007 mennessä palkintoapurahan saaneista väitöskirjoista julkaistiin lyhennelmät säätiön julkaisusarjassa kirjassa "Professori Signe Löfgren – palkintoapurahat 1987 – 2007" (Silmäsäätiön julkaisu No 6, 2008). Tämän jälkeen palkittujen väitöskirjojen lyhennelmät julkaistaan tämän historiikin osana (Liite 4).

Apurahojen jakotilaisuudet

Apurahat jaetaan vuosittain marraskuussa. Jakotilaisuus järjestettiin vuoteen 2006 asti Helsingin yliopistollisen keskussairaalan silmätautien klinikan opetusrakennuksessa. Tämän rakennuksen purkamisen jälkeen jakotilaisuudet on pidetty Biomedicum Helsingin tiloissa. Tilaisuuteen kutsutaan apurahojen saajien lisäksi säätiötä lähellä olevia henkilöitä ja Suomen Silmälääkäriyhdistyksen jäsenet. Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja säätiön asiamiehen suoritettaman jaon lisäksi ohjelmassa on hallituksen puheenjohtajan avaussanat, ajankohtaisesta aiheesta pidetty silmälääketieteellinen esitelmä, musiikkiesitys ja kahvitarjoilu kutsuvieraille.

Silmäsäätiön apurahanjakotilaisuuden esitelmien aiheet vuosina 1990–2010

Vuosi 1990

LKT Esko Järvinen: Näkö ja työ: Kliinisepidemiologinen tutkimus ammattimaisten autonkuljettajien, näyttöpääte- ja elektroniikkatyöntekijöiden näköaistista

LKT Ritva Peräsalo: Glaucoma in institutionalized geriatric patients

LKT Eeva Punnonen: Perforating eye injuries: Epidemiology, long-term follow-up and the role of vitrectomy in the treatment

Vuosi 1991

Prof. Björn Tengroth: Mauno Vannaksen 100-vuotismuistoluento: Ljus, ett modernt kirurgiskt instrument inom oftalmiatriken

Vuosi 1992

Dos. Maija Mäntyjärvi: Miten ja miksi värinäkövikoja tutkitaan

Vuosi 1993

LKT Osmo Kari: Silmäallergia

LKT Ilkka Lehto: Uudet glaukoomalääkkeet

LKT Auli Ropo: Silmäpuudutus – vanhaa vai uutta?

Dos. Ilkka Immonen: Silmän verkkokalvon irtauma

Vuosi 1994

Prof. Ahti Tarkkanen: John G. Lindberg – Eksfoliaatiosyndroomatutkimuksen uranuurtaja

Vuosi 1995

Dos. Timo Tervo: Excimer-laser ja konfokaalimikroskooppi oftalmologian kehitykskulussa

Vuosi 1996

Prof. Leila Laatikainen: Kaihin hoito Suomessa 1996

Vuosi 1997

Dos. Tero Kivelä: Voidaanko silmäsyöpä voittaa?

Vuosi 1998

LT Eija Vesti: Uutta toivoa glaukoomaan

Vuosi 1999

Dos. Timo Tervo: Poliisin kaasusumuttimen kehittäminen

Vuosi 2000

Prof. Erkki Tuovinen: Miten ja miksi Silmäsäätiö perustettiin?

Vuosi 2001

LT Marita Uusitalo: Tutkimustyö Yhdysvalloissa ja Suomessa

Vuosi 2002

Dos. Tero Kivelä: Kilpavarustelua ja aseistariisuntaa – vuosikymmen työtä uuden vuoden silmävammojen vähentämiseksi

Vuosi 2003

Dos. Paula Summanen: Sokeritautipotilaan näkökyvyn uhat

Vuosi 2004

Dos. Päivi Puska: Geneettinen glaukooma

Vuosi 2005

Prof. Ahti Tarkkanen: Mauno Vannas (1891-1964): Silmätautiopin valovoimainen kehittäjä ja yhteiskunnallinen vaikuttaja

Vuosi 2006

LKT Petri Tommila: Silmän kostea ikärappeuma – hoitomenetelmät muutospaineessa

Vuosi 2007

Dos. Kai Kaarniranta: Silmänpohjan ikärappeuman syntymekanismit ovat avautumassa?

Vuosi 2008

LT Mika Harju: Glaukooma kansanterveydellisenä ongelmana ja tutkimuksen kohteena

Vuosi 2009

Dos. Juha Holopainen: Kuiva silmä – rasvainen juttu

Vuosi 2010

Dos. Kari Krootila: Femtosekuntilaser sarveiskalvokirurgiassa

Mauno Vannas-mitali

Suomen Silmälääkäriyhdistys teetti 1961 professori Mauno Vannaksen 70-vuotispäivän kunniaksi taiteilija Oskari Jauhiaisen suunnitteleman Mauno Vannas-mitalin (Kuva 7). Mitalin kääntöpuolelle on kaiverrettu professori Vannaksen tunnuslause ”Non vi sed arte” eli ”ei voimalla vaan taidolla”. Mitalin kääntöpuolta on käytetty Silmäsäätiön logon perustana. Mitalissa on mainitun tekstin lisäksi valoa ja näköä symboloiva kuvio sekä sarveiskalvokuvion päällä lepäävä kaihiveitsi. Ensimmäinen mitali luovutettiin professori Mauno Vannakselle hänen 70-vuotispäivänään.

Kuva 7. Mauno Vannas-mitali. Mitalin toisella puolella on lause ”Non vi sed arte” (ei voimalla vaan taidolla). Mitalin teki taiteilija Oskari Jauhiainen.

Silmäsäätiön ja Silmälääkäriyhdistyksen toiminnan eriytyessä Silmäsäätiön sääntöjen uudistuksen yhteydessä vuonna 1969 Mauno Vannas-mitalit jäivät Silmäsäätiön hallintaan. Niitä on jaettu etupäässä Mauno Vannas-luennon pitäjille ja Silmäsäätiön toiminnassa ansi-oituneille henkilöille.

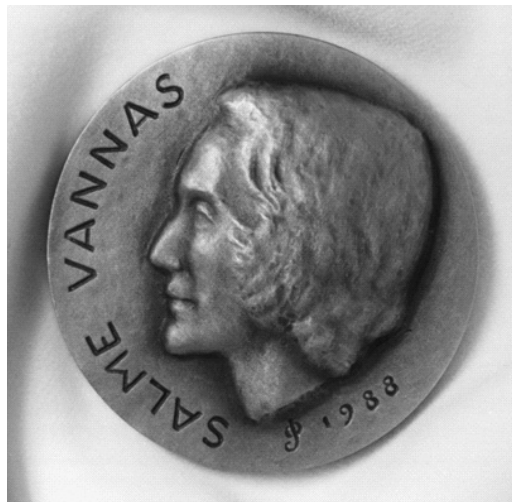
Vuodesta 1990 lähtien Mauno Vannas-mitaleja on luovutettu 15 kappaletta.

Professori Mauno Vannas-mitalin saajat 1991–2010

Professor Björn Tengroth <i>Karolinska Institutet, Ruotsi</i>	Mauno Vannaksen 100-vuotismuistoluennon yhteydessä	29.11.1991
Maisteri Severi Vannas	Mauno Vannaksen 100-vuotismuistoluennon yhteydessä	29.11.1991
Kauppaneuvos Roger Lindberg	Kiitokseksi toiminnasta säätiön hallintoneuvostossa	9.9.1993
Vuorineuvos Uolevi Raade	Kiitokseksi toiminnasta säätiön hallintoneuvostossa	9.9.1993
Professor August Deutman <i>Nijmegen, Hollanti</i>	Professori Salme Vannaksen muistoluennon yhteydessä Turussa	23.9.1994
Pääkonsuli Aarne Koskelo	Kiitokseksi toiminnasta säätiön hallintoneuvostossa	8.3.1995
Vuorineuvos Martti Hovi	Kiitokseksi toiminnasta säätiön hallintoneuvostossa	11.4.1995
Professori Erkki Tuovinen	Kiitokseksi toiminnasta säätiön hallituksessa	29.3.1996
Kansleri Aatto Prihti	Kiitokseksi toiminnasta säätiön hallintoneuvostossa	25.3.1997
Kauppaneuvos Satu Tiivola	Kiitokseksi toiminnasta säätiön hallintoneuvostossa	19.10.2000
Varatuomari Helvi Sipilä	Kiitokseksi toiminnasta säätiön hallintoneuvostossa	19.10.2000
Kauppatieteen maisteri Matti Kujala	Kiitokseksi pitkäaikaisesta toiminnasta säätiön tilintarkastajana	19.10.2000
Varatuomari Matti Lounasmeri	Kiitokseksi pitkäaikaisesta toiminnasta säätiön asiamiehenä	19.10.2000
Professori Ilkka Raivio	Kiitokseksi pitkäaikaisesta toiminnasta säätiön hallituksessa	23.11.2001
Professori Ahti Tarkkanen	Kiitokseksi pitkäaikaisesta toiminnasta säätiön hyväksi	11.11.2005
Professor Arnd Heiligenhaus <i>Münster, Saksa</i>	Mauno-Vannas-muistoluennon yhteydessä Silmä- lääkäriyhdistyksen koulutuspäivillä	2.10.2010

Salme Vannas-mitali

Silmäsäätiö teetti vuonna 1989 mitalin myös kolmannen, pitkäaikaisen hallituksen puheenjohtajan, professori Salme Vannaksen kunniaksi hänen täyttäessään 70 vuotta. Tämänkin mitalin suunnitteli taiteilija Oskari Jauhiainen. Mitalin kääntöpuoli on samanlainen Mauno Vannas-mitalin kanssa. Mitalia jaettiin säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille ja Salme Vannaksen merkkipäiväonnittelijoille. Vuoden 1990 jälkeen tätä mitalia ei ole jaettu.

Kuva 8.

Mauno Vannas-muistoluento

Vuonna 1968 Suomen Silmälääkäriyhdistys perusti professori Ahti Tarkkasen ehdotuksesta Mauno Vannas-muistoluennon. Muistoluentoja on pidetty 7 kertaa, joista neljä ensimmäistä Silmälääkäriyhdistyksen kutsumana. Viides luento pidettiin Silmäsäätiön kutsumana Mauno Vannaksen syntymän 100-vuotismuiston kunniaksi vuonna 1991 Silmäsäätiön vuosijuhlassa. Vuosien 2005 ja 2010 kutsujana olivat Silmälääkäriyhdistys ja Silmäsäätiö yhdessä. Edellinen pidettiin Silmäsäätiön apurahojenjakotilaisuudessa ja jälkimmäinen Silmälääkäriyhdistyksen koulutuspäivillä Silmäsäätiön täyttäessä 50 vuotta. Luennon pitäjille on luovutettu Mauno Vannas-mitali.

Mauno Vannas-muistoluennon pitäjät

- 1969 Dr. Alston Callahan, Alabama, USA
- 1974 Prof. Hans Sautter, Hampuri, Saksa
- 1976 Prof. Magda Radnot, Budapest, Unkari
- 1982 Prof. Ramon Castroviejo, Madrid, Espanja
- 1991 Prof. Björn Tengroth, Tukholma, Ruotsi
- 2005 Prof. Ahti Tarkkanen, Helsinki
- 2010 Prof. Arnd Heiligenhaus, Münster, Saksa

Kuva 9. Ensimmäisen Mauno Vannas-luennon pitäjä Dr. Alston Callahan saa Mauno Vannas-mitalin prof. Salme Vannakselta 1969.

Silmäsäätiön julkaisusarja

Silmäsäätiön julkaisu- sarjassa (Survey of the Eye Foundation) on ilmestynyt vuodesta 1987 lähtien nyt käsillä oleva julkaisu mukaan lukien seitsemän numeroa. Näihin on tallennettu paitsi tietoja säätiön toiminnasta ja silmätautien hoidon tarpeista myös joidenkin Suomen silmälääketieteen merkkihenkilöiden henkilökuvia.

No 1, 1987	Silmien tähden (Ilkka Raivio ja Seppo Tuomola)
No 2, 1987	Signe Löfgren 1897–1969 (Jorma Castrén)
No 3, 1990	Silmäsäätiö 1960–1990 (Sirkka Mäkeläinen ja Margareta Norrmén)
No 4, 2000	John Gustaf Lindberg 1884–1973 (Ahti Tarkkanen)
No 5, 2007	Mauno Vannas 1891–1964 (Ahti Tarkkanen)
No 6, 2008	Professori Signe Löfgren-palkintoapurahat 1987–2007 (Leila Laatikainen ja Tero Kivelä)
No 7, 2010	Silmäsäätiö 50 vuotta, vuodet 1990–2010 (Leila Laatikainen, Matti Lounasmeri, Liisa Saha)

Silmäsäätiön 40-vuotis- ja 50-vuotistilaisuudet

Silmäsäätiön 40-vuotisjuhlan kunniaksi tarjotuilla juhlapäivällisillä 19.10.2000 ravintola Savoyssa säätiön hallituksen puheenjohtaja professori Ahti Tarkkanen kertoi Silmäsäätiön toiminnasta otsikolla "Silmäsäätiö 40 vuotta" ja professori Erkki Tuovinen esitelmöi aiheesta "Professori Mauno Vannaksen elämäntyö Suomen silmälääketieteessä".

Silmäsäätiön 50. toimintavuotta 2010 on juhlistettu monella tavalla. Säätiön tunnettuuden lisäämiseksi kaikilla yliopistopaikkakunnilla on järjestetty yleisölle tarkoitettut, silmätauteja käsittelevät yleisöluentotilaisuudet. Luentojen aiheina oli Kuopiossa "Silmänpohjan ikärappeuman uudet hoidot" (professori Kai Kaarniranta), Turussa "Kuivasilmä – kiusallinen kumppani" (LT Niko Setälä), Tampereella "Ikääntymisen haasteet silmätautiopissa" (professori Hannu Uusitalo) ja "Kantasolujen mahdollisuudet silmäsairauksien hoidossa" (dosentti Heli Skottman), Oulussa "Ikäihmisten silmäsairauksista" (LT Nina Hautala) ja Helsingissä "Diabeettinen silmäsairaus" (dosentti Paula Summanen). Lääketieteellisen esitelmän lisäksi säätiön hallituksen jäsenet ovat kertoneet näissä tilaisuuksissa Silmäsäätiön toiminnasta.

Silmälääkäreille kohdistettuna tilaisuutena Suomen Silmälääkäriyhdistyksen syyskoulutuspäivien 2010 yhteydessä järjestettiin Mauno Vannas-luento uveitista. Luennon pitäjälle, professori Arnd Heiligenhausille luovutettiin tilaisuudessa Mauno Vannas-mitali. Apurahojen-jakotilaisuus pidettiin 11.11.2010 Biomedicum Helsingissä. Samana iltana pidetyn 50-vuotisjuhlaillallisen juhlapuhujana oli Helsingin yliopiston vararehtori, professori Kimmo Kontula. Esitelmän aihe oli "Yliopisto ja yhteiskunta".

Lähteet

1. Silmäsäätiö 1960–1990. Silmäsäätiön julkaisuja No 3, 1990
2. Silmäsäätiön hallituksen ja hallintoneuvoston kokousten pöytäkirjat 1990–2010
3. Silmäsäätiön vuosikertomukset 1990–2009
4. Tilastokeskuksen rahanarvonkerroin 1860–2009

Liite nro 1

Silmäsäätiön lahjoittajat vuosina 1990–2009

Ahlström Oyj
Alcon Finland Oy
Eläke-Varma
Enso-Gutzeit Oy
Fortum Oyj
Hartwall Oyj Abp
Hartwall-yhtiöt Oy
Huhtamäki Oyj
Härmä Juhani, professori
IBM
Ilmarinen Eläkevakuutus Oy
Instru Optiikka Oy
Kansallis-Osake-Pankki
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Ilmarinen
Kihlström Torsten, apteekkineuvos
Kokkonen Risto
Kymmene Oy
Launiala Kari
Lindberg Konrad, insinööri
Lindberg Roger, kauppaneuvos
Marimekko Oyj
Merita Pankki Oyj
Metra Oyj Abp
Metsä-Serla Oyj
Neste Oy
Nordea Pankki Suomi Oyj
Novartis Finland Oy
Orion Pharma
Orion-yhtymä Oyj
Pentti K.H., teollisuusneuvos
Pharmacia Oy
Pharmacia-Upjohn Oy
Pohjola-yhtymä
Prof. E. Tuovisen rahasto / 80 v. onnittelet
Prof. Leila Laatikaisen muotokuvatoimikunta
Rauma-Repola Oy
Rautaruukki Oyj
Repola-yhtymä
Sanoma-WSOY Oyj
Santen Oy
Starckjohann Steel Oy Ab
Stockmann Oyj Abp
Stora Enso Oyj
Suomen MSD Oy
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta
Suomen Posti Oyj
Suomen Yhdyspankki Oy
Suomi-Salama
Tamro Oyj
Tuovinen Erkki, prof., 60-v. merkkipäiväonnittelet
Tuovinen Erkki, professori
Unitas Oy
UPM-Kymmene Oyj
Vakuutusosakeyhtiö Sampo
Vakuutusyhtiö Varma
Valio Oy
Varma-Sampo
Wärtsilä Oyj Abp

Liite nro 2

Myönnetyt apurahat 1990–2009

		Mk	Euroa v. 2009 rahassa
Vuosi 1990			
Dosentti Juhani Airaksinen	Silmänpaineen alentamisen merkitys matalapaineglaukooman hoidossa	37.500 mk	
Dr. Med. Gysbert-Botho van Setten	Kyynelneesten fibrinolyyttisen järjestelmän ja EGF:n esiintyminen kyynelneesteessä; fysiologinen, patofysiologinen ja terapeuttilinen merkitys sarveiskalvoahaavan paranemiseeseen	10.000 mk	
LL Leena Heikkilä	Reumalasten uveitti - kliininen kuva ja esiintyvyys Suomessa	10.000 mk	
Dosentti Ilkka Immonen	Verkkokalvon arvenmuodostuksen mekanismit	60.000 mk	
LL Osmo Kari	Eosinofiilinen konjunktiviitti	10.000 mk	
KYKS, Silmätautien klinikka	Glaukooma ja perinnöllisyys, kirjallisuus	10.000 mk	
Dosentti Maija Mäntyjärvi	Tutkija-apuraha vuodelle 1991	67.500 mk	
Kirjastonhoitaja Aino Nikupaavo	Tunnustuspalkinto silmälääketiedettä palvelevan informaation kehittämisestä	10.000 mk	
LL Ilkka Lehto	Pigmenttiglaukooma	15.000 mk	
LL Kristiina Nyman	Suonikalvoston verenkierto avokulmaglaukoomassa	20.000 mk	
LL Tuula Onali	Katarakta ja glaukooma, esiintyminen ja hoito	15.000 mk	
LL Päivi Puska	Pseudoeksfoliaatio glaukooman riskitekijänä	20.000 mk	
Apulaisprofessori Christina Raitta	Verkkokalvon elektrofysiologiset vasteet glaukooman varhaisdiagnostiikassa	70.000 mk	
LL Auli Ropo	Periokulaaripuudutus	15.000 mk	
Dosentti Pekka Ruusuvaara	Silmälöydökset Coganin syndroomassa	15.000 mk	
LKT Kirsi Setälä	Sarveiskalvomuutokset Alportin syndroomassa	15.000 mk	
LL Seppo Siik	Mykiön autofluoresenssi, jatkosovellutukset automaattista tietokone-ohjattua näkökenttätutkimusta varten	15.000 mk	
LKT Paula Summanen	Effect of prophylactic cryo- or laser therapy on the fellow eye at the time of retinal detachment surgery	15.000 mk	
Dosentti Timo Tervo	Sarveiskalvoahaavan ja kammiokulman immunohistokemia	40.000 mk	
		470.000 mk	109 557 €

Vuosi 1991			
Dosentti Heikki Erkkilä	Aksiaalipituuden ja sarveiskalvon suhde taittovoimaan amblyoopissa ja ei-amblyoopissa silmässä	10.000 mk	
LL Leena Heikkilä	Reumalasten uveiitti - kliininen kuva ja esiintyvyys Suomessa	7.000 mk	
LL Heli Hirvelä	Epidemiologinen tutkimus vanhusten näöstä ja silmäsairauksien esiintyvyydestä sekä niiden osuudesta vanhusten kaatumistapaturmiin	20.000 mk	
HYKS, Silmätautien klinikka kirjasto	Suorituskykyisempi tietokone 386 CD-Rom-pohjaisia tiedonhakuja varten	13.500 mk	
Dosentti Ilkka Immonen	Verkkokalvon rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset aikaisessa diabeettisessa retinopatiassa	74.000 mk	
LKT Tero Kivelä	Silmän seudun basaliomien antigeeninen rakenne	20.000 mk	
LL Rauni Komulainen	The follow-up of glaucoma patients screened with fundus photography	7.000 mk	
LL Ilkka Lehto	Pigmenttiglaukooma	7.000 mk	
LKT Markku Leino	Silmän mykiön ja harmaakaihin kehittymisen seurantatutkimus korkean kolesterolin ja sydänsairauksia omaavassa väestöryhmässä	10.000 mk	
Dosentti Maija Mäntyjärvi	Laiteapuraha, anomalometri (Silmäsäätiön osuus laitteen hinnasta)	65.000 mk	
Dosentti Maija Mäntyjärvi	Tutkija-apuraha vuodelle 1992	70.000 mk	
LKT Matti Partanen	Harmaakaihi, siihen liittyvät biokemialliset ja kemialliset muutokset	10.000 mk	
Dosentti Christina Raitta	Glaukooman varhaisdiagnostiikka, glaukooman kirurginen hoito	100.000 mk	
LL Auli Ropo	Silmän paikallispuudutus	15.000 mk	
LKT Harri Rouhiainen	Argonlaser trabeculoplastian pitkäaikaistulosten riippuvuus käytetystä laserenergiasta	20.000 mk	
Dosentti Pekka Ruusuvaara	Intersitielli keratiitti	12.000 mk	
Dosentti Kirsi Setälä	Piilolasien vaikutus sarveiskalvon endoteelisoluihin	15.000 mk	
LL Marita Uusitalo	Sädekehän epiteelin alaisen kudoksen immunohistokemiallinen luonnehdinta terveessä ja sairaassa silmässä	20.000 mk	
		495.000 mk	110 830 €

Vuosi 1992			
LL Jaana Hietanen	Eksfoliaatiosyndrooman lektiinihistokemialliset tutkimukset	40.000 mk	
LL Heli Hirvelä	Epidemiologinen tutkimus vanhusten näöstä ja silmäsairauksien esiintyvyydestä, väitöskirjatyö	24.000 mk	
HYKS, Silmätautien klinikka kirjasto	CD-Rom Medline tiedosto vuodelle 1993	17.000 mk	
Dosentti Anni Karma	Silmän borrelioosin diagnostiikka, kliininen kuva ja hoito	30.000 mk	
LL Rauni Komulainen	Näköhermonpään ja verkkokalvon hermosäikekerroksen muutokset okulaarihypertensio- ja glaukoomapotilailla	15.000 mk	
Dosentti Maija Mäntyjärvi	Tutkija-apuraha vuodelle 1993	60.000 mk	
LL Tuula Onali	Katarakta ja glaukooma. Esiintyminen ja hoito.	16.000 mk	
LL Päivi Puska	Pseudoeksfoliaatio glaukooman riskitekijänä	26.000 mk	
Professori Christina Raitta	Glaukooman varhaisdiagnostiikka, glaukooman kirurginen hoito	100.000 mk	
Dosentti Pekka Ruusuvaara	Keratoendothelitis fugax hereditaria-taudin tutkimus	20.000 mk	
LL Risto Salmi	Diabeettisen retinopatian panfotokoagulaatio	30.000 mk	
Dosentti Kirsi Setälä	Sentraalinen värinäköhäiriö	20.000 mk	
LL Tiina Tuunanen	Paikallispuudutuksen ja yleisanestesian vaikutus silmänpaineeseen, metodina suora silmänpainemittaus	12.000 mk	
LL Marita Uusitalo	Sädekehän epiteelin alaisen kudoksen immunohistokemiallinen luonnehdinta eri silmäsairauksissa ja kehityshäiriöissä	30.000 mk	
LL Eija Vesti	Glaukooman kirurgisen hoidon tulokset	20.000 mk	
		460.000 mk	100 372 €

Vuosi 1993			
LL Timo Hellstedt	Verkkokalvon toiminnalliset ja rakenteelliset muutokset aikaisessa diabeettisessa retinopatiassa	19.000 mk	
LL Jaana Hietanen	Silmän kudoksenmuutokset sekä sokerirakenteet eksfoliaatiosyndroomassa	23.000 mk	
HYKS, Silmätautien klinikka kirjasto	CD-Rom Medline tiedosto vuosiksi 1966-1995	11.000 mk	
LL Aino Jaakkola	Retinaturvotuksen arvioiminen	6.000 mk	
LL Kristina Jämsén	Normotensiivinen glaukooma	7.000 mk	
Dosentti Ilkka Immonen	A-vitamiinijohdannaisten vaikutus silmän arvenmuodostukseen	75.000 mk	
Dosentti Anni Karma	Silmän borrelioosin klininen kuva, diagnostiikka ja hoito	19.000 mk	
LL Rauni Komulainen	Näköhermonpään ja verkkokalvon hermosäiekerroksen muutokset	10.000 mk	
KYS, Silmätautien klinikka kirjasto	Uutuuskirjojen ja tieteellisten julkaisujen hankinta	10.000 mk	
LL Tuula Pohjalainen	Katarakta ja glaukooma	14.000 mk	
LL Päivi Puska	Eksfoliaatiosyndrooma	15.000 mk	
Professori Christina Raitta	Glaukooman varhaisdiagnostiikka ja kirurginen hoito	100.000 mk	
LKT Paula Summanen	Diabeetikon elonjäämisennuste vitrektomian jälkeen	15.000 mk	
LKT Petri Tommila	Lasiiseen pudonneen tuman tai sen kappaleen aiheuttamat silmäkomplikaatiot	7.000 mk	
LL Marita Uusitalo	Ihmisen sädekehän epiteelin alaisen kudoksen immunohistokemiallinen luonnehdinta HNK-1 epitooiin sisältävän molekyylin avulla	30.000 mk	
LL Eija Vesti	Glaukooman kirurgisen hoidon tulokset	9.000 mk	
LL Kyösti Vihanninjoki	Hahmotunnistukseen perustuvan tietokonejärjestelmän käyttö silmänpainetaudin diagnostiikassa ja seurannassa	7.000 mk	
		384.000 mk	82 060 €

Vuosi 1994		
LL Timo Hellstedt	Verkkokalvon toiminnalliset ja rakenteelliset muutokset aikaisessa diabeettisessa retinopatiassa	14.000 mk
LL Jaana Hietanen	Mannosidoosin aiheuttamat histopatologiset ja lektiinihistokemialliset muutokset silmissä	25.000 mk
LL Aino Jaakkola	Ikään liittyvän eksudatiivisen makuladegeneraation hoito Strontium-levysädetyksellä	15.000 mk
Dosentti Ilkka Immonen	Verkkokalvon arpimuodostuksen mekanismit	80.000 mk
LL Matti Kontkanen	Silmänisisäinen paine ja sen vaihtelut myyräkuumeen akuutissa vaiheessa. Onko myyräkuume harmaakaihien riskitekijä?	15.000 mk
LL Terho Latvala	Sarveiskalvoahaavan paraneminen ja sen säätely excimer-laserin jälkeen. Angiogeneesin tutkimus.	20.000 mk
LL Helena Mikkilä	Silmän borrelioosin kliininen kuva, diagnostiikka ja hoito	15.000 mk
LL Hannu Penttilä	Fakoemulsifikaatiotekniikan käyttö harmaakaihien ja glaukooman hoidossa	10.000 mk
LKT Ritva Peräsalo	Silmänpainetautipotilaan silmänpainetaudin ja harmaakaihien kirurginen hoito	10.000 mk
LL Päivi Puska	Unilateraali eksfoliaatiosyndrooma - kolmen vuoden seurantatutkimus	15.000 mk
Professori Christina Raitta	Glaukooman varhaisdiagnostiikka ja hoito	50.000 mk
LL Päivi Ranta	Nd-YAG-laserilla suoritettujen jälkikaihien avauksen jälkeen ilmaantuvan verkkokalvovorepeämän synty tapa	20.000 mk
Dosentti Harri Rouhiainen	Antioksidanttien, erityisesti C- ja E-vitamiinien merkitys harmaakaihien ehkäisyssä	25.000 mk
Dosentti Minna Sandberg	Silmän sidekudos normaaleissa ja patologisissa tiloissa	20.000 mk
LK Jukka Terttunen	Ihmisen silmän kammiokulman rakenteen selvittäminen immunohistokemiallisin menetelmin	10.000 mk
LL Marita Uusitalo	HNK-1 hiilidraattiepitoooppi ihmisen silmässä kaihileikkauksen jälkeen	20.000 mk
LT Eija Vesti	Glaukoomatutkimus Henry Ford Hospitalissa Detroitissa	25.000 mk
LL Raija Voutilainen	Silmäkomplikaatioiden esiintyvyys, progressio ja riskitekijät aikuistyyppin diabeetikoilla	20.000 mk
LL Juha Välimäki	Vaikeahoitoisen glaukooman kirurginen hoito: Molteno-leikkauksen tulokset ja arpeutumiseen vaikuttavat tekijät	10.000 mk
		419.000 mk
		88 576 €

Vuosi 1995			
LL Timo Hellstedt	Verkkokalvon rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset aikaisessa diabeettisessa retinopatiassa	18.000 mk	
LL Jaana Hietanen	Lektiinihistokemiallisen tutkimuksen kehittäminen patologian laboratorion rutiinikäyttöön	15.000 mk	
LT Heli Hirvelä	Ksylitolin vaikutus harmaakaihin kehittymiseen	15.000 mk	
Dosentti Ilkka Immonen	Verkkokalvon arpimuodostuksen mekanismit	75.000 mk	
LL Aino Jaakkola	Ikään liittyvän verkkokalvon keskeisen rappeuman hoito paikallisella sädehoidolla. Silmänpohjarappeuman varjoainekuvauslöydösten arvioiminen	10.000 mk	
Dosentti Anni Karma	Uveitiittien diagnostiikka	15.000 mk	
Dosentti Tero Kivelä	Parvalbumiini retinoblastoomassa	25.000 mk	
LL Matti Kontkanen	Myyräkuumeen aiheuttamat silmäoireet ja löydökset	10.000 mk	
Kuopion yliopisto, Silmätautien klinikka, kirjasto	Uutuuskirjojen ja tieteellisten julkaisujen hankinta	10.000 mk	
LL Terho Latvala	TGF-beta ja SPARC sarveiskalvossa excimerlaserleikkauksen jälkeen	15.000 mk	
LL Laura Lindberg	Refraktiivisten komponenttien määräytyminen yhteisnäön häiriötiloissa	10.000 mk	
LL Helena Mikkilä	Silmän borrelioosin kliininen kuva, diagnostiikka ja hoito	10.000 mk	
LL Taina Päivönsalo-Hietanen	Uveittien epidemiologia	10.000 mk	
LL Päivi Ranta	Tekomykiösilämään ilmaantuva verkkokalvoirtauma	10.000 mk	
LL Päivi Rouhiainen	Kaulasuonten arterioskleroosin ja pseudoeksfoliaatiosyndrooman välinen yhteys	10.000 mk	
Dosentti Minna Sandberg	Silmän sidekudos normaaleissa ja patologisissa tiloissa	10.000 mk	
LL Johanna Sarmela	Verkkokalvon laserhoito, arpimuodostuksen solubiologiset mekanismit	15.000 mk	
LL Christer Silén	Kyynelrauhaseen adenokystisen karsinooman immunohistokemiallinen profiili	10.000 mk	
Dosentti Timo Tervo	Sarveiskalvon solubiologia: taittovirhekirurgia, haavaumien ja tulehdusten hoito	85.000 mk	
LT Marita Uusitalo	HNK-1 epitopin sijainti elektronimikroskooppitasolla ihmisen silmän sädekehässä	15.000 mk	
LKT Eija Vesti	Glaukooman varhaisdiagnostiikka ja hoito	50.000 mk	
LL Juha Välimäki	Vaikeahoitoisen glaukooman kirurginen hoito: Molteno-leikkauksen tulokset ja arpeutumiseen vaikuttavat tekijät	8.000 mk	
		451.000 mk	94 439 €

Vuosi 1996			
LT Jaana Hietanen	Eksfoliaatiosyndrooma vatsa-aortan verisuonipullistuman vuoksi leikatuilla potilailla	10.000 mk	
LT Heli Hirvelä	Tieteellinen jatkokoulutus Moorfieldsin sairaalassa Englannissa	30.000 mk	
HYKS, Silmätautien klinikka, kirjasto	CD-Rom Medline-tietokannan päivitys vuodelle 1997	7.000 mk	
Dosentti Ilkka Immonen	Ikään liittyvän silmämöngän rappeuman hoito paikallisella Strontium 90 sädetyksellä	90.000 mk	
LL Laura Lindberg	Refraktiivisten komponenttien määräytyminen yhteisnäön häiriötiloissa	20.000 mk	
LL Tuuli Linna	Haavan paranemisen ja hermojen regeneraatio LASIK-leikkauksen jälkeen	20.000 mk	
LL Virpi Raivio	Silmän sidekalvon ja kovakalvon läpi tapahtuva sädekehän krypton laserkäsitteily glaukooman hoidossa	20.000 mk	
LL Mikko Savontaus	Artro-oftalmopatioiden molekyylibiologia	20.000 mk	
Dosentti Kirsi Setälä	Parantaako iv-kortisoni optikusneuriitin ennustetta. Anteriorisen iskeemisen optikusneuriitin seurantatutkimus.	30.000 mk	
LKT Paula Summanen	Cohenin syndrooma - silmälöydökset, erityisesti progressiivisen myopian mekanismi	15.000 mk	
LT Marita Uusitalo	Silmän etuosien rakenteita vastaan kehittyneiden autovasta-aineiden etsiminen silmän sisäistä tulehdusta sairastavilla	20.000 mk	
LL Kristiina Vasara	Endoftalmiitin ja fibrinoidireaktion vaikutus sarveiskalvon endoteeliin kaihileikatussa silmässä. Melanoma-silmästä siirretyn sarveiskalvon endoteelisolujen elinkykyisyys.	20.000 mk	
LL Minna Vesaluoma	Kyynelnesteen välittäjäaineet sarveiskalvohaavan paranemisessa	15.000 mk	
LT Eija Vesti	Glaucoma capsulare: Varhaisdiagnostiikka ja taudin progressio	98.000 mk	
LL Gunvor von Wendt	Silmämöngän valokuvaus diabeettisen retinopatian seulonnassa ja seurannassa	15.000 mk	
		430.000 mk	89 483 €

Vuosi 1997			
LT Jaana Hietanen	Eksfoliaatiosyndrooman kliinisen diagnoosin osuvuus	20.000 mk	
Dosentti Ilkka Immonen	Ikään liittyvän keskeisen silmänpohjarappeuman hoito paikallisella Strontium-sädeyksellä	140.000 mk	
LT Terho Latvala	Epiteeliostromaalinen vuorovaikutus sekä kollageenikoostumus ja säierakenne arpeutuneessa sarveiskalvossa ja keratokonuksessa	20.000 mk	
LL Laura Lindberg	Silmän taittovoimaan vaikuttavien komponenttien suuruudet ja suhteet terveissä ja karsastavissa silmissä	25.000 mk	
LT Liisa Lähteenoja	VEGF-B, VEGF-C ja VEGF-D endoteelikasvutekijöiden esiintyvyys diabeettisen retinopatian yhteydessä	20.000 mk	
LL Helena Mikkilä	Silmän borreliosin kliininen kuva, diagnostiikka ja hoito	15.000 mk	
LL Päivi Ranta	Tekomykiösilmaan jälkikaihien laserhoidon jälkeen ilmaantuva verkkokalvoirtauma	20.000 mk	
LL Heikki Saaren-Seppälä	Kaihileikkauksen vaikutus verkkokalvon tarkan näön alueen verenkiertoon	15.000 mk	
Dosentti Timo Tervo	Sarveiskalvon paranemisen solubiologia	80.000 mk	
LL Seppo Siik	Ihmissilmän mykiön autofluoresenssi ja sen käyttösovellutukset	20.000 mk	
LKT Raimo Uusitalo	Glaukooman etiologia ja diagnostiikka	20.000 mk	
LT Minna Vesaluoma	Kyynelneesten transmorfoivan kasvutekijä-beetan yhteys excimer-laser-taittovirhekirurgian jälkeiseen sarveiskalvon arpimuodostukseen	20.000 mk	
LT Eija Vesti	Kapsulaariglaukooma: varhaisdiagnostiikka, näköhemon verenkierto ja silmänpaineen osuus taudin etenemisessä	75.000 mk	
LL Juha Välimäki	Vaikeasti hallittavien glaukoomien kirurginen hoito: Molteno-leikkauksen tulokset ja arpeutumiseen vaikuttavat tekijät	10.000 mk	
		500.000 mk	102 800 €

Vuosi 1998			
Dosentti Tero Kivelä	Pahanlaatuisen silmämelanooman verisuonituksen merkitys potilaan eloonjäämiselle	78.000 mk	
LT Terho Latvala	MELAS-tutkimus, keratokonusgeenin määrittäminen, sarveiskalvon kollageenin avaruudellisen rakenteen selvittäminen arpeutuneessa sarveiskalvossa	20.000 mk	
LL Laura Lindberg	Silmän taittovoimaan vaikuttavien komponenttien suuruudet ja suhteet terveissä ja binokulariteettihäiriöisissä silmissä	30.000 mk	
LL Tuuli Linna	Sarveiskalvoahaavan paraneminen ja hermojen regeneraatio PRK ja LASIK-leikkauksen jälkeen	15.000 mk	
LT Helena Mikkilä	Silmän borrelioosi. Vertaileva tutkimus keinomykiöiden sopivuudesta uveittisilmään.	15.000 mk	
LL Jukka Moilanen	Taittovirhekirurgian aiheuttamat muutokset kanin sarveiskalvossa	15.000 mk	
LL Teemu Mäkitie	Suonikalvon melanooman uudet ennustetekijät	15.000 mk	
LT Päivi Puska	Eksfoliaatiosyndrooma	25.000 mk	
LL Virpi Raivio	Silmän sädekehän krypton-laser ja 670 nm diodi-laser-käsittely glaukooman hoidossa	15.000 mk	
LL Päivi Ranta	Tekomykiösilmiin Nd-YAG-laserilla suoritettujen jälkikäihien avauksen jälkeen ilmaantuvan verkkokalvoirtauman epidemiologia, patogeneesija ennuste	15.000 mk	
Dosentti Timo Tervo	Sarveiskalvoahaavan paranemismekanismit	70.000 mk	
LT Marita Uusitalo	Uusi retinoblastooma-immunosuppressiohiiri retinoblastooman tutkimukseen	60.000 mk	
LT Eija Vesti	Eksfoliaatiosyndrooma ja kapsulaariglaukooma: verenkierron ja silmänpaineen osuus taudin etenemisessä	95.800 mk	
LL Tiina Virtamo	Nuoruustyyppin diabeetikoiden retinopatian epidemiologia ja genetiikka Suomessa	15.000 mk	
LL Gunvor von Wendt	Silmänpohjan valokuvaus diabeettisen retinopatian seulonnessa ja seurannassa	15.000 mk	
		498.800 mk	102 553 €

Vuosi 1999			
LL Pia Ehrnrooth	Silmäpaineleikkauksen komplikaatiot ja sen tuloksen pysyvyys pitkäaikaisseurannassa	15.000 mk	
LT Jaana Hietanen	Eksfoliaatiosyndrooma silmän ulkopuolella	30.000 mk	
LL Minna Huhtinen	HLA-B27 positiivisten akuuttien etuosauveittien etiologia, HLA-B27 antigeenin ekspressio ja systeemisen atsitromysiinihoidon vaikutus taudin kulkuun ja ennusteeseen	15.000 mk	
Dosentti Ilkka Immonen	Ikään liittyvän silmänpohjan rappeuman hoito paikallisella Strontium 90 sädetyksellä	50.000 mk	
LT Aino Jaakkola	Ikään liittyvän keskeisen silmänpohjarappeuman hoito paikallisella sähehoidolla	30.000 mk	
Dosentti Tero Kivelä	Pahanlaatuisen silmämelanooman hoitoa ja ennustetta koskevan tietokannan uudistaminen	60.000 mk	
LL Sirpa Loukovaara	Verkkokalvon kapillaariverenkierto insuliinipuutosdiabeetikoilla raskauden aikana	15.000 mk	
LL Reijo Linnola	Vitronektiin ja fibronektiin kiinnittyminen PMMA-, silikon-, hydrogeeli- ja akryylikeinomykiöiden pintaan	15.000 mk	
LL Jukka Moilanen	Taittovirhekirurgian aiheuttamat biologiset muutokset kyynelneesteessä ja sarveiskalvon rakenteessa	15.000 mk	
LL Iris Nousiainen	Gabaergisten epilepsialääkkeiden vaikutukset näköfunktioihin	15.000 mk	
LT Päivi Puska	Eksfoliaatiosyndrooma	29.000 mk	
LL Virpi Raivio	Silmän sädekehän krypton-laser ja 670 nm diodilaserkäsittely glaukooman hoidossa	15.000 mk	
LL Maria Rosenberg	Sarveiskalvon hermot eri sairauksissa, konfokaalimikroskooppinen tutkimus	15.000 mk	
LT Eeva-Marja Sankila	Periytyvien verkkokalvorappeumien kliininen, geneettinen ja epidemiologinen tutkimus	30.000 mk	
Dosentti Paula Summanen	Diabeettinen retinopatia, epidemiologia, patogeneesi ja hoito	50.000 mk	
Dosentti Minna Vesaluoma	Sarveiskalvosairauksien ja taittovirhekirurgian aiheuttamat biologiset muutokset sarveiskalvon rakenteessa	30.000 mk	
Dosentti Eija Vesti	Näkökenttävaurion etenemisen määrittäminen glaukoomassa	40.000 mk	
LL Tiina Virtamo	Tyyppin 1-diabetekseen vuosina 1965-1979 alle 18-vuotiaana sairastuneiden retinopatia Suomessa	15.000 mk	
		484.000 mk	96 993 €

Vuosi 2000			
LK Maaret Helintö	Leukosyyttien liikenne silmän tulehduksellisissa tiloissa	20.000 mk	
LL Minna Huhtinen	Iriittien etiologia, HLA-B27 antigeenin ekspressio ja systeemisen atsitromysiinihoidon vaikutus ennusteeseen	24.000 mk	
LL Sami Hämäläinen	Silmän etukammion traumaattiset verenvuodot	15.000 mk	
LL Sebastian Eskelin	Uveamelanooman varhaisdiagnoosiin kehittäminen	40.000 mk	
Dosentti Tero Kivelä	Väestöpohjaisen, suonikalvoston melanooman hoitoa ja ennustetta koskevan rekisterin jatkokehitys	85.000 mk	
LL Hanna Kotikoski	Typpioksidin (NO) osuus ja siihen vaikuttavien yhdisteiden merkitys silmänpainetaudissa	25.000 mk	
LKT Laura Lindberg	Opintomatka kirurgiseen jatkokoulutukseen (karsastuksen hoito)	25.000 mk	
LL Reijo Linnola	Väitöskirjatyo jälkikaihien syntymekanismista	15.000 mk	
LL Sirpa Loukovaara	Verkkokalvon kapillaariverenkierto insuliinipuutosdiabeetikolla raskauden aikana	38.000 mk	
LL Teemu Mäkitie	Kuolleisuus suonikalvoston melanoomassa	30.000 mk	
LL Jukka Moilanen	Taittovirhekirurgian aiheuttamat muutokset kyynelneesteessä ja sarveiskalvon rakenteessa	20.000 mk	
LL Tuula Pohjalainen	Kaihileikkauksen vaikutukset silmänpaineeseen glaukooma- ja normaalisilmässä	35.000 mk	
LL Maria Rosenberg	Sarveiskalvon haavaumia aiheuttavat ja tuntoon vaikuttavat sairaudet konfokaalimikroskooppilla tutkittuna	25.000 mk	
LKT Eeva-Marja Sankila	Periytyvien verkkokalvorappeumien kliininen, epidemiologinen ja geneettinen tutkimus	40.000 mk	
Dosentti Paula Summanen	Diabeettinen retinopatia tyypin 1 ja 2 diabeetikoilla	80.000 mk	
LL Päivi Toivonen	Makrofaagien osuus sädehoidetun uveamelanooman paranemisessa ja ennusteessa	30.000 mk	
LL Seppo Tuomaala	Sidekalvomelanooman kuva ja ennuste Suomessa	20.000 mk	
LK Ilpo Tuominen	Sarveiskalvon rakenne ja hermotus primaarista Sjögrenin syndroomaa sairastavilla potilailla	25.000 mk	
LT Raimo Uusitalo	Frequency doubling perimetrin käyttö silmänpainetaudin diagnostiikassa	25.000 mk	
Dosentti Risto Uusitalo	Refraktiivisen kirurgian jälkeinen tulehdusprosessi silmässä	80.000 mk	
Dosentti Antti Vannas	Myopia and season of birth in Finland	18.000 mk	
LT Minna Vesaluoma	Dynaaminen konfokaalimikroskooppinen tutkimus erityyppisten tulehdustilojen selvittämisessä	35.000 mk	
Dosentti Eija Vesti	Näkökenttävaurion etenemisen määrittäminen glaukoomassa	50.000 mk	
		800.000 mk	155 120 €

Vuosi 2001			
LL Sebastian Eskelin	Uveamelanooman varhaisdiagnoosiin kehittäminen	20.000 mk	
LL Maaret Helintö	Leukosyyttien liikenne silmän tulehduksellisissa tiloissa	20.000 mk	
LL Minna Huhtinen	Akuuttien etuosauveittien etiopatogeneesi ja ennuste	20.000 mk	
Dosentti Ilkka Immonen	Verkkokalvon ikärappeuman syntymekanismit	90.000 mk	
LT Aino Jaakkola	Ikään liittyvä keskeinen silmämöhjarappeuma, ennaltaehkäisevä hoito jahoito paikallisella sädehoidolla	25.000 mk	
LL Petri Jalli	Varhaisen diabeettisen retinopatian tietokoneavusteinen seuranta	20.000 mk	
Dosentti Tero Kivelä	Väestöpohjainen suonikalvoston melanooman hoitoa ja ennustetta koskeva kliininen ja histopatologinen tutkimus	75.000 mk	
LL Hanna Kotikoski	Peroraalisesti annostellun isosorbidi-5-moonitraatin vaikutus silmän kammionesteen synteisiin	20.000 mk	
LL Emma Kujala	Suonikalvoston pahanlaatuisen melanooman hyvin pitkän ajan ennuste	20.000 mk	
LL Sirpa Loukovaara	Diabeettinen retinopatia raskauden aikana, retinopatian etenemismekanismit	30.000 mk	
LL Jukka Moilanen	Taittovirhekirurgian aiheuttamat biologiset muutokset kyynelneesteessä ja sarveiskalvon rakenteessa	20.000 mk	
LT Marko Määttä	Soluväliainetta hajoittavien entsyymien merkitys glaukoomassa	20.000 mk	
LL Ilkka Puusaari	Suurten paikallisella jodisädetyksellä hoidettujen suonikalvoston melanoomien hoitotulokset	20.000 mk	
LL Virpi Raivio	Sädekehän laserkäsitteily glaukooman hoidossa	20.000 mk	
Dosentti Paula Summanen	Diabeettinen retinopatia tyyppiin 1 ja 2 diabeetikoilla; epidemiologia, patogeneesi ja hoito sekä varhaistoteaminen	60.000 mk	
LL Päivi Toivonen	Makrofagien osuus sädehoidetun uveamelanooman hoidossa ja ennusteessa	20.000 mk	
LL Seppo Tuomaala	Sidekalvomelanooman kliininen kuva ja ennuste Suomessa 1967-2000, väestöpohjainen tutkimus	20.000 mk	
Dosentti Minna Vesaluoma	LASIK-leikkauksen komplikaatiot ja niiden konfokaalimikroskooppinen kuvantaminen	25.000 mk	
Dosentti Eija Vesti	Glaukoomavaurion eteneminen, muutokset näköhermonpään topografiassa ja verenkierrossa	50.000 mk	
LL Gunvor von Wendt	Silmämöhjan valokuvaus diabeettisen retinopatian seulonnassa ja seurannassa	20.000 mk	
		615.000 mk	116 235 €

Vuosi 2002		
LL Sebastian Eskelin	Uveamelanooman varhaisdiagnoosiin kehittäminen	3 500 €
LL Sissi Filenius	Kornean haavan paraneminen	3 000 €
LL Maaret Helintö	Leukosyyttien liikenne silmän tulehduksellisissa tiloissa	3 500 €
LT Juha Holopainen	Apolipoproteiini E ja silmänpohjarappeuma	5 000 €
LL Minna Huhtinen	Akuuttien etuosauveittien etiopatogeneesi ja ennuste	3 500 €
Dosentti Ilkka Immonen	Verkkokalvon ikärappeuman syntymekanismit	12 000 €
Dosentti Tero Kivelä	Silmän melanooman hoito ja ennuste; kliininen ja histopatologinen tutkimus	10 000 €
LL Emma Kujala	Suonikalvon pahanlaatuisen hyvin pitkän ajan ennusteeseen vaikuttavat tekijät	3 500 €
LT Johanna Liinamaa	Lasiasien kasvutekijäpitoisuus diabeettisessa retinopatiassa	5 000 €
LL Sirpa Loukovaara	Diabeettinen retinopatia raskauden aikana, retinopatian etenemismekanismit	3 500 €
LL Jukka Moilanen	Taittovirhekirurgian aiheuttamat muutokset sarveiskalvon rakenteessa ja näkökyvyssä, väitöskirjatyö	3 500 €
LT Päivi Puska	Avokulmaglaukooman alttiusgeenit suuressa suomalaisessa glaukoomasuvussa	8 000 €
LL Ilkka Puusaari	Paikallisen jodisädehoidon tulokset ja haittavaikutukset suurten suonikalvoston melanoomien hoidossa	3 500 €
LT Eeva-Marja Sankila	Usherin syndrooman tyyppi 3:n molekyylibiologia	5 000 €
LL Anna-Ulrika Sarikkola	Kaihileikkauksen objektiiviset ja subjektiiviset kriteerit, väitöskirjatyö	3 000 €
Dosentti Paula Summanen	Diabeettinen retinopatia: epidemiologia, genetiikka, patogeneesi, hoito ja varhaistoteaminen	10 000 €
LL Päivi Toivonen	Syöjäsolujen osuus suonikalvoston melanooman paranemisessa ja ennusteessa	3 500 €
LL Seppo Tuomaala	Sidekalvomelanooman kliininen kuva ja ennuste Suomessa 1967-2000, väestöpohjainen tutkimus	3 500 €
LL Ilpo Tuominen	Sarveiskalvon hermotus ja sen merkitys haavan paranemisessa ja kuivasilmäisyydessä	3 500 €
LT Marita Uusitalo	Syklosporiinin teho sytostaattihoidon lisänä retinoplastoomaa sairastavilla hiirillä	5 000 €
Dosentti Eija Vesti	Näköhermon pään verenkierron yhteys papillan verenkiertohäiriöön ja glaukooman etenemiseen	6 000 €
		107 000 €

Vuosi 2003		
LT Nina Hautala	Vasoaktiivisten tekijöiden merkitys silmänpainetason säätelijöinä	3 500 €
LL Sissi Hasensson	Sarveiskalvon epiteelisolujen tuottamat proteiinit ja niiden reseptorit soluadheesiassa	3 500 €
LL Maaret Helintö	Leukosyyttien liikenne silmän tulehduksellisissa tiloissa	3 500 €
LL Kustaa Hietala	Retinopatia tyyppiin 1 diabeteksessa	3 500 €
LT Jaana Hietanen	Onko silmän eksfoliaatiosyndrooma oire yleistaudista	4 000 €
Dosentti Juha Holopainen	Silmänpohjarappeumalle altistavat tekijät suomalaisessa aineistossa; prospektiivinen tutkimus	3 500 €
Dosentti Ilkka Immonen	Verkkokalvon ikärappeuman syntymekanismit	10 000 €
LT, FM Kai Kaamiranta	Oksidatiivisen stressin vaikutus verkkokalvon pigmenttiepiteelisoluihin	4 000 €
LKT Kari Krootila	Mikroviillon kaihikirurgia	4 000 €
LL Emma Kujala	Suonikalvoston melanooman hyvin pitkän ajan ennuste ja siihen vaikuttavat tekijät	3 500 €
LL Jaakko Leinonen	Kaihipotilaiden preoperatiivinen näöntarkkuus	3 500 €
LKT Nina Lindbohm	LASIK-leikkauksen tulokset yli -10 diopterin myopiassa	3 500 €
LL Jukka Moilanen	Taittovirhekirurgian aiheuttamat muutokset sarveiskalvon rakenteessa ja näkökyvyssä, väitöskirjatutkimus	3 500 €
LT Marko Määttä	Glaukooman perustutkimukseen	4 000 €
LL Ilkka Puusaari	Paikallisen jodisädehoidon tulokset ja haittavaikutukset suurikokoisten suonikalvoston melanoomien hoidossa	3 500 €
LL Tanja Rentto	Diabeetikon iriitti	3 500 €
LL Ville Saarela	Papillan HRT-tutkimuksen arvo glaukoomapotilaiden seurannassa	3 500 €
LL Anna-Ulrika Sarikkola	Kaihileikkauksesta saatava hyöty ja sen lisääminen sekä leikkauksen jälkeisen näön laatuun vaikuttavat tekijät	3 500 €
Dosentti Paula Summanen	Diabeettinen retinopatia, epidemiologia, genetiikka, patogeneesi ja varhaistoteaminen	8 000 €
LL Ilpo Tuisku	DHEA:n vaikutus sarveiskalvon tuntoon ja rakenteeseen Sjögrenin syndroomassa	3 500 €
LL Seppo Tuomaala	Sidekalvomelanooman kliininen kuva ja ennuste Suomessa 1967-2000, väestöpohjainen tutkimus	3 500 €
Dosentti Risto Uusitalo	Näönlaadun muutokset keratokonusta sairastavilla potilailla	8 000 €
LL Tiina Virtamo	Diabeettinen retinopatia ja näkövammaisuus lapsena tyyppiin 1 diabetekseen sairastuneilla	3 500 €
		98 000 €

Vuosi 2004		
MD Ranaa Al-Jamal	Solujakautumisen ja verisuonituksen vaikutus suonikalvoston melanooman etäpeäkkeisiin	3 750 €
LL Pia Ehrnrooth	Silmänpaineleikkauksen tulos pitkäaikaisseurannassa	3 750 €
LL Eva Forsman	Avokulmaglaukooman ja eksfoliaatiosyndrooman alltiusgeenit	3 750 €
LL Sissi Hasensson	Sarveiskalvon epiteelisolujen tuottamat proteiinit ja niiden reseptorit soluadheesiassa	3 750 €
LT Nina Hautala	Vasoaktiivisten tekijöiden merkitys silmänpainetason säätelyssä	3 750 €
LL Maaret Helintö	Leukosyyttien liikenne silmän tulehduksellisissa tiloissa	3 750 €
LT Jaana Hietanen	Eksfoliaatiosyndrooma Tanskassa ja Suomessa	4 000 €
LL Kustaa Hietala	Retinopatia tyyppi 1 diabeteksessa	3 750 €
Dosentti Juha Holopainen	Silmäsairauksien rakennebiologinen hanke	5 000 €
LT, FM Kai Kaarniranta	Proteasomien merkitys verkkokalvon pigmenttiepiteelisolujen elinkykyyn	4 000 €
LL Marko Kervinen	Leberin perinnöllisen näköhermoatrofian biokemiallinen patogeneesi (matka-apuraha)	1 000 €
LL Kati Kinnunen	Kasvutekijöiden merkitys diabeettisissa silmänpohjamuutoksissa	3 750 €
LL Emma Kujala	Suonikalvoston pahanlaatuisen melanooman hyvin pitkän ajan ennuste ja siihen vaikuttavat tekijät	3 750 €
LL Arja Laitinen	Näkökyky, näköongelmien syyt sekä näkövammaisten toimintakyky Suomessa	3 750 €
LT Johanna Liinamaa	Perinnöllisten tekijöiden osuus diabeettisen retinopatian synnystä	2 000 €
LKT Laura Lindberg	Kirurginen jatkokoulutus (matka-apuraha)	1 000 €
LKT Nina Lindbohm	Akantameeban aiheuttamat keratiitit	2 000 €
LT Sirpa Loukovaara	Diabeettinen retinopatia raskauden aikana	4 000 €
LL Jukka Moilanen	Taivtovirhekirurgian aiheuttamat muutokset sarveiskalvon rakenteessa ja näkökyvyssä, väitöskirjatutkimus	3 750 €
LL Ilkka Puusaari	Paikallisen jodisädehoidon tulokset ja haittavaikutukset suurikokoisten suonikalvoston melanoomien hoidossa	3 750 €
LL Anna-Ulrika Sarikkola	Kaihileikkauksesta saatava hyöty ja sen lisääminen sekä leikkauksen jälkeisen näön laatuun vaikuttavat tekijät	3 750 €
LL Ville Saarela	Papillan kolmiulotteinen topometria glaukooman varhaisdiagnostiikassa ja seurannassa	3 750 €
LL Sanna Seitsonen	Verkkokalvon ikärappeuman perinnöllinen tausta Suomessa	3 750 €
LT Roope Sihvola	Verisuonikasvutekijöiden merkitys silmänpohjan patologisessa angiogeneesissä	4 000 €
Dosentti Paula Summanen	Diabeettisen retinopatian hoito	8 000 €
LL Päivi Toivonen	Syöjäsolujen osuus suonikalvoston melanooman etenemisessä ja paranemisessa	3 750 €
LKT Petri Tommila	Kostea ikärappeumaa sairastavien potilaiden hoitomahdollisuudet	4 000 €
LL Seppo Tuomaala	Sidekalvomelanooman kliininen kuva ja ennuste Suomessa 1967-2000, väestöpohjainen tutkimus	3 750 €
LL Ilpo Tuisku	DHEA:n vaikutus sarveiskalvon tuntuun ja rakenteeseen Sjögrenin syndroomassa	3 750 €
LL Anu Vaajanen	Tyyppioksidia luovuttavien yhdisteiden ja prostaglandiinien vuorovaikutukset silmänpaineeseen	3 000 €
		109 500 €

Vuosi 2005		
MD Ranaa Al-Jamal	Soluproliferaation ja mikrovaskulaaristen tekijöiden osuus suonikalvomelanooman metastasoinnissa	5 000 €
LL Pia Ehrnrooth	Silmänpaineleikkauksen tulos pitkäaikaiseurannassa	3 000 €
LL Kustaa Hietala	Retinopatia tyyppin 1 diabeteksessa; yhteys nefropatiaan, muihin elinmuutoksiin ja mahdollinen yhteinen geneettinen tausta	5 000 €
LT, FM Kai Kaarniranta	Lämpöshokkiproteiinien ja proteasomien merkitys verkkokalvon pigmenttiepiteelisolujen proteiinikertymissä	6 000 €
LL Marko Kervinen	Leberin perinnöllisen näköhermoatrofian mutaatioiden "hot-spot" ND1-geenissä	2 000 €
LL Janne Kytö	Tyyppin 1 diabeteksen verkkokalvon valtimomuutokset; yhteys retinopatiaan, näönmenetykseen ja muihin elinmuutoksiin	3 940 €
LL Arja Laitinen	Näkökyky, näköongelmien syyt sekä näkövammaisten toimintakyky Suomessa	5 000 €
LL Jaakko Leinonen	Kaihipotilaiden preoperatiivinen näöntarkkuus	5 000 €
LT Jari Leppälä	Imikimodi silmäluomen basaliooman hoidossa	6 000 €
MD Waldir Neira Zalentein	Taittovirhekirurgian tulokset ja vaikutukset kyynelneesten proteomiikkaan ja vasta-aineisiin	5 000 €
LT Ulla Näpänkangas	Glaukoomavaurion kehittymisen molekyylibiologia	6 000 €
LL Ville Saarela	Papillan kolmiulotteinen topometria glaukooman varhaisdiagnoosissa ja seurannassa	5 000 €
LL Sanna Seitsonen	Verkkokalvon ikärappeuman perinnöllinen tausta Suomessa	5 000 €
LL Niko Setälä	Kyynelneesten PLTP ja sen yhteys kuivasilmäisyyden patogeneesiin	5 000 €
LT Roope Sihvola	Verisuonikasvutekijöiden merkitys silmänpohjan patologisessa angiogeneesissä	6 000 €
Dosentti Paula Summanen	Diabeettisen retinopatian hoito, laserhoidon ja uusien hoitomuotojen toteutus ja tulokset ja niihin vaikuttavat tekijät HYKS:n Silmäklinikassa	14 000 €
Professori Timo Tervo	Taittovirhekirurgian vaikutus näköaistin suorituskykyyn	26 000 €
LL Anu Vaajanen	Typpioksidia luovuttavien yhdisteiden ja prostaglandiinien vuorovaikutukset silmäpaineeseen	3 000 €
		115 940 €

Vuosi 2006		
MD Ranaa Al-Jamal	Soluproliferaation ja mikrovaskulaaristen tekijöiden osuus suonikalvo-melanooman metastasoinnissa	5 000 €
LT Mika Harju	Glaukoomavaurion eteneminen; muutokset näköhermon pään topografiassa ja verenkierrassa	4 000 €
LL Maaret Helintö	Leukosyyttien liikenne silmän tulehduksellisissa tiloissa	5 000 €
LL Kustaa Hietala	Metabolinen syndrooma, krooninen tulehdus ja suvuttaisuus tyyppin 1 diabetekseen liittyvän retinopatian riskitekijöinä	5 000 €
Dosentti Juha Holopainen	Kuivasilmä-syndrooma biofysikaalisena ongelmana	20 000 €
LT, FM Kai Kaarniranta	Lämpöshokkiproteiinit verkkokalvon pigmenttiepiteelisolujen proteolyysissä	10 000 €
LL Marko Kervinen	Mitokondriotautien silmäoireet, molekyyliepidemiologia ja molekyylietiologia Pohjois-Suomessa	10 000 €
LL Leena Kurvinen	Näköhermon pään verenkierto etenevässä glaukoomassa	3 000 €
LL Janne Kytö	Verkkokalvon valtimo- ja laskimomuutosten yhteys diabeteksen lisäsairauksiin tyyppin 1 diabeteksessä	5 000 €
LL Arja Laitinen	Näkökyky, näköongelmien syyt sekä näkökyvyn yhteys toimintakykyyn Suomessa	7 500 €
LT Jari Leppälä	Imikimodi silmäluomen basaliooman hoidossa ja sen vaikutus side- ja sarveiskalvosoluviljelmiin	6 000 €
LT Johanna Liinamaa	Kasvutekijöiden rooli diabeettisessa retinopatiassa	11 500 €
LT Sirpa Loukovaara	Retinan angiogeneesi ja antiangiogeneesi proliferatiivisessa diabeettisessa retinopatiassa	6 500 €
MD Waldir Neira Zalentein	Taittovirheleikkausten pitkäaikaistulokset	15 000 €
LL Jukka Nevalainen	Ikään suhteutetut normaaliarvot Octopus 900 näkökentälaitteelle	5 000 €
LT Ulla Näpänkangas	Glaukoomavaurion kehittymisen mekanismit	6 000 €
LL Liisa Paakkala	Verkkokalvon irtaumakirurgian tulokset, komplikaatit ja vaikutus potilaiden elämän laatuun	3 900 €
LL Ville Saarela	Papillan kolmiulotteinen topometria glaukooman varhaisdiagnoosissa ja seurannassa	5 000 €
LL Anna-Ulrika Sarikkola	Kaihileikkauksesta saatava hyöty ja sen lisääminen sekä leikkauksen jälkeisen näön laatuun vaikuttavat tekijät	3 500 €
LL Sanna Seitsonen	Verkkokalvon ikärappeumalle altistavat geenit Suomessa	7 500 €
LL Niko Setälä	Fosfolipidejä siirtävän proteiinin vaikutukset kyynelneesten lipidimetaboliaan ja kuivasilmäisyyteen	5 000 €
LTT Roope Sihvola	Verisuonikasvutekijöiden merkitys silmänpohjan patologisessa angiogeneesissä	6 000 €
Professori Timo Tervo	Taittovirhekirurgian vaikutus näköästin suorituskykyyn	15 000 €
LL Seppo Tuomaala	Sidekalvomelanooman kliininen kuva ja ennuste Suomessa 1967-2000, väestöpohjainen tutkimus	5 000 €
		175 400 €

Vuosi 2007		
MD Ranaa AlJamal	Soluproliferaation ja mikrovaskulaaristen tekijöiden osuus suonikalvomelanooman metastasoinnissa	6 000 €
LL Eva Forsman	Glaukooman ja sen riskitekijöiden alttiusgeenit Suomessa	5 000 €
LT Mika Harju	Hypertoninen suolaliuos silmänpaineen alentamisessa	8 000 €
LL Asta Hautamäki	VEGF-estäjät eksudatiivisen verkkokalvon ikärappeuman hoidossa	6 000 €
LL Kustaa Hietala	Suvuttaisuus ja metabolisen syndrooman piirteet tyypin 1 diabetekseen liittyvän retinopatian riskitekijöinä	6 000 €
Dosentti Juha Holopainen	Kuivasilmä-syndrooma biofysikaalisena ongelmana	7 500 €
Dosentti Kai Kaarniranta	Nanopartikkelit geenin siirrossa verkkokalvon pigmenttiepiteelisolujen proteiiniaggregaatiomallissa	40 000 €
LT Marko Kervinen	Degeneraatio ja ikääntyminen näköjärjestelmässä - patogeenisten mitokondrioiden vaikutus	10 000 €
LL Leena Kurvinen	Verkkokalvon verenkierto glaukoomassa ennen ja jälkeen silmänpaineen alentamisen	4 000 €
LL Janne Kytö	Verkkokalvon verisuonten varhainen valtimonkovetustauti ja retinopatia tyypin 1 diabetesta sairastavilla; muutosten mahdollinen vuorovaikutus ja yhteys muihin elinmuutoksiin	6 000 €
LT Peeter Kööbi	Verkkokalvon mikroverisuonimuutokset silmänpohjakuvauksissa	6 000 €
LL Arja Laitinen	Näkökyky, näköongelmien syyt sekä näkökyvyn yhteys toimintakykyyn Suomessa	6 000 €
LL Juhana Laine	Solukerrostumamenetelmän sovellutukset silmänsairauksien hoidossa	6 000 €
LKT Laura Lindberg	Matka-apuraha karsastukseen liittyvään jatkokoulutukseen	2 000 €
LT Johanna Liinamaa	Kasvutekijöiden rooli diabeettisessa retinopatiassa	11 500 €
LL Rauni Mannermaa	Lääkehoidon kehittäminen silmänpohjan sairauksiin ja verkkokalvoesteen rakenne ja merkitys verkkokalvolle kohdistuvassa lääkinnässä	6 000 €
Dosentti Marko Määttä	Proteolyyysi ja sen säätely silmässä	7 500 €
MD Waldir Neira	Taittovirheleikkauksen pitkäaikaistulokset	15 000 €
LL Tanja Nevalainen	Tenomoduliinin polyformiat silmänpohjan ikärappeumassa	4 000 €
LT Ulla Näpänkangas	Glaukoomavaurion kehittymisen mekanismit	15 000 €
LL Minna-Liisa Ollikainen	Syvä sklerektomia - uusi kirurginen vaihtoehto glaukooman hoitoon	6 000 €
Dosentti Olavi Pärssinen	Likinäköisyyden eteneminen kouluiästä aikuisuuteen	7 500 €
LL Sanna Seitsonen	Verkkokalvon ikärappeumalle altistavat geenit Suomessa	6 000 €
Dosentti Paula Summanen	Silmänpohjan verisuonivaurio tyypin 1 ja 2 diabeteksessa; valtimonkovetustauti ja retinopatia, vaaratekijät, perinnöllisyys ja yhteys muihin elinmuutoksiin	10 000 €
LL Sakari Suominen	Syvä sklerektomia normaalipaineglaukooman hoidossa	5 000 €
LL Päivi Toivonen	Syöjäsolujen osuus suonikalvoston melanooman etenemisessä ja paranemisessa	6 000 €
LL Ilpo Tuisku	Sarveiskalvon anteriorinen dystrofia - geneettinen tutkimus	6 000 €
LT Hannele Uusitalo-Järvinen	Silmään hakeutuvat terapeuttiset molekyylit	15 000 €
LL Anu Vaajanen	Reniini-angiotensiinijärjestelmä ja silmänpaine	6 000 €
		245 000 €

Vuosi 2008		
MD Ranaa Al-Jamal	Etäpesäkkeiden synty silmän melanoomassa; solujen jakautumisen ja kasvaimen verisuonituksen osuus	6 000 €
LL Asta Hautamäki	VEGF-estäjät eksudatiivisen verkkokalvon ikärappeuman hoidossa	6 000 €
Dosentti Juha Holopainen	Kuivasilmä solumallissa	40 000 €
LL Hanna-Mari Jauhonen	Cis-Urokaanihapon vaikutukset silmän pintaosan soluissa	4 000 €
LT, FM Kai Kaamiranta	Lämpöshokkiproteiinit verkkokalvon pigmenttiepiteelisoluihin kohdistuvassa geeniterapiassa	10 000 €
LT Marko Kervinen	Degeneraatio ja ikääntyminen näköjärjestelmässä – patoogeenisten mitokondrio-mutaatioiden vaikutus	7 500 €
LL Janne Kytö	Verkkokalvon verisuonten varhainen valtimonkoveutustauti ja retinopatia tyyppin 1 diabetesta sairastavilla - muutosten mahdollinen vuorovaikutus ja yhteys muihin elinmuutoksiin	6 000 €
LT Peeter Kööbi	Verkkokalvon mikroverisuonimuutokset silmänpohjan valokuvauksessa	6 000 €
LT Johanna Liinamaa	Kasvutekijöiden rooli diabeettisessa retinopatiassa	11 500 €
MD Rashid Mamunur	Suonikalvoston melanooman sädehoitovasteen mittaaminen levysädehoidon jälkeen	4 000 €
LL Jukka Moilanen	Dynaaminen näkökyky, mukautuvan tekomykiön kehitysprojekti	10 000 €
MD Waldir Neira	Taittovirheleikauksen pitkäaikaistulokset	6 000 €
LL Tanja Nevalainen	Tulehdusta ja angiogeneesiä säätelevien geenien polyformiat silmänpohjan ikärappeumassa	6 000 €
LT Ulla Näpänkangas	Glaukoomavaurion kehittymisen mekanismit	15 000 €
LL Minna-Liisa Ollikainen	Syvä sklerektomia – uusi kirurginen vaihtoehto glaukooman hoitoon	6 000 €
LL Ville Saarela	Papillan kolmiulotteinen topometria glaukooman varhaisdiagnostiikassa ja seurannassa	6 000 €
LL Sanna Seitsonen	Verkkokalvon ikärappeumalle altistavat geenit Suomessa	8 000 €
Dosentti Paula Summanen	Silmänpohjan verisuonivaurio tyyppin 1 ja 2 diabeteksessa, valtimonkoveutustauti ja retinopatia, vaaratekijät, perinnöllisyys ja yhteys muihin elinmuutoksiin	10 000 €
Professori Timo Tervo	Taittovirheiden, haavan paranemisen ja hermoprosessoinnin merkitys sarveiskalvon laserkirurgiassa	10 000 €
LL Päivi Toivonen	Syöjäsolujen osuus suonikalvoston melanooman etenemisessä ja paranemisessa	6 000 €
LT Hannele Uusitalo-Järvinen	Verkkokalvon angiogeneesi	10 000 €
LT Juha Välimäki	Molteno 3-implantti glaukooman kirurgisena hoitona: Tulokset ja implantin vaikutus potilaan sarveiskalvoon	8 000 €
		202 000 €

Vuosi 2009		
MD Ranaa Al-Jamal	Etäpesäkkeiden synty silmämelanoomassa; solujen jakautumisen ja kasvaimen verisuonituksen osuus	7 000 €
LL Asta Hautamäki	VEGF-estäjät eksudatiivisen verkkokalvon ikärappeuman hoidossa	9 000 €
Dosentti Juha Holopainen	Kuivan silmän patogeneesi	10 000 €
LL Hanna-Mari Jauhonen	Cis-Urokaanihappo silmän pintaosan tulehduksessa	6 000 €
Dosentti Kai Kaamiranta	Autofagin säätely verkkokalvon pigmenttiepeelisoluisissa	15 000 €
LL Petteri Karesvuo	Lukukyvyn mittaaminen ikärappeumapotilailta	7 000 €
LT Marko Kervinen	Degeneraatio ja ikääntyminen näköjärjestelmässä - patogeenisten mitokondriomutaatioiden vaikutus	10 000 €
LT Kati Kinnunen	Verisuonikasvutekijöiden, retinan pigmenttiepeelin ja Bruchin kalvon merkitys retinan ja korioidean angiogeneettisten sairauksien patogeneesissä	15 000 €
LL Emma Kujala	Suonikalvoston pahanlaatuisen melanooman hyvin pitkän ajan ennuste ja siihen vaikuttavat tekijät	10 000 €
LL Janne Kytö	Verkkokalvon verisuonten varhainen valtimonkovetustauti ja retinopatia tyyppin 1 diabetesta sairastavilla - muutosten mahdollinen vuorovaikutus ja yhteys muihin elinmuutoksiin	7 000 €
LT Johanna Liinamaa	Inflammaation ja sytokiinien rooli diabeettisessa retinopatiassa	10 000 €
LT Sirpa Loukovaara	Angiogeneesi ja antiangiogeneesi proliferatiivisessa diabeettisessa retinopatiassa	15 000 €
MD Rashid Mamunur	Suonikalvoston melanooman sädehoitovasteen mittaaminen levysädehoidon jälkeen	7 000 €
LT Jukka Moilanen	Dynaaminen näkökyky, mukautuvan tekomykiön kehitysprojekti, post doc-tutkimus	10 000 €
MD Waldir Neira	Taittovirheleikkauksen pitkäaikaistulokset	7 000 €
LL Tanja Nevalainen	Tulehdusta ja angiogeneesiä säätelevien geenien polyformiat silmänpohjan ikärappeumassa	7 000 €
LT Ulla Näpänkangas	Glaukoomavaurion kehittymisen mekanismit	15 000 €
LL Ville Saarela	Glaukoomamuutokset pohjoissuomalaisessa syntymäkohortissa	7 000 €
LT Hannele Uusitalo-Järvinen	Verkkokalvon angiogeneesi	10 000 €
LT Anu Vaajanen	Silmän paikallinen angiotensiinijärjestelmä - uusi kohde glaukooma-lääkitykseen	10 000 €
LL Elisa Vuori-Heikkilä	Refraktiivinen kirurgia anisometropian ja amblyopian (heikkonäköisyyden) hoidossa	6 000 €
		200 000 €

Liite nro 3

Professori Signe Löfgrenin palkintoapurahat silmätautien alalta tohtoriksi väitelleille 1990–2010

Vuosina 1990–2000 palkintoapurahan suuruus oli 10.000 markkaa, vuonna 2001 suuruus oli 15.000 markkaa, vuosina 2002–2009 2.500 euroa, vuonna 2010 3.000 euroa		
Vuosi 1990		
LKT Esko Järvinen	Helsinki	Näkö ja työ: Kliinis-epidemiologinen tutkimus ammattimaisten autonkuljettajien, näyttöpääte- ja elektroniikkatyöntekijöiden näköaistista
LKT Ritva Peräsalo	Helsinki	Glaucoma in institutionalized geriatric patients
LKT Eeva Punnonen	Helsinki	Perforating eye injuries: epidemiology, long-term follow-up and the role of vitrectomy in the treatment
Vuosi 1991		
LKT Jaakko Teikari	Helsinki	Genetic and epidemiologic studies of open angle (simple and capsular) and angle closure glaucoma
LKT Petri Tommila	Helsinki	Cataract surgery in diabetes
LKT Gysbert-Botho van Setten	Helsinki	Epidermal growth factor, plasmin and plasminogen activator in tear fluid
Vuosi 1993		
LT Osmo Kari	Helsinki	Atopic conjunctivitis with special reference to tear fluid analysis and conjunctival cytology
LT Ilkka Lehto	Helsinki	Pigmentary glaucoma
LT Auli Ropo	Helsinki	Regional anesthesia of the eye: studies on technique, mechanism and complications
Vuosi 1994		
LT Katri Hamunen	Helsinki	Studies on ventilatory effects and pharmacokinetics of opioids in children
LT Pirkko Lumme	Oulu	Cataract surgery. Sociodemographic aspects and general health of patients, risk factors for complications and short-term visual outcome
LT Johanna Sarvela	Helsinki	Regional anesthesia for cataract surgery: studies on technique, local anesthetics, hialuronidase, and epinephrine
LT Eija Vesti	Helsinki	Surgical treatment of glaucoma: studies on trabeculectomy and cyclocryotherapy
Vuosi 1995		
LT Jaana Hietanen	Helsinki	A histopathological and lectin histochemical study of exfoliation syndrome
LT Heli Hirvelä	Oulu	Visual function and ocular disease in the elderly: The Oulu eye study
LT Päivi Puska	Helsinki	Exfoliation syndrome: a risk factor for glaucoma and lens opacification

LT Marita Uusitalo	Helsinki	The HNK-1 carbohydrate epitope in the anterior segment of the eye: the inner connective tissue layer of the human ciliary body as a distinct element
LT Raimo Uusitalo	Oulu	Visual signal processing mechanisms in the dipteran compound eye: the role of the first visual synapse and the first visual interneuron
LT Sinikka Vääntinen	Kuopio	Results of amblyopia in a clinical population: a retrospective study
Vuosi 1996		
LT Aura Falck	Oulu	Occurrence, natural history and risk factors of retinopathy in diabetic children and adolescents
LT Kristina Jämsén	Helsinki	Normal tension glaucoma: aspects on IOP-lowering medication and etiology and pathogenesis of optic neuropathy
LT Kimmo Lahdes	Turku	Systemic absorption and effects of topically applied ocular anticholinergic drugs
LT Terho Latvala	Helsinki	Corneal wound healing after modern refractive surgery: experimental studies on excimer laser photorefractive keratectomy and laser in situ keratomileusis
LT Markku Leinonen	Turku	Taustan valaistus näkökenttätutkimuksessa
LT Leo Repo	Kuopio	Occurrence of generalized peripheral iris translucence in eyes with pseudoexfoliation syndrome: associations with cerebro-vascular disease and ocular blood flow
LT Päivi Rouhiainen	Kuopio	Detection, consequences and risk factors of early lens opacities: a three-year follow-up study
Vuosi 1997		
LT Timo Hellstedt	Helsinki	Structural and functional alterations in early diabetic retinopathy, with special reference to diabetic pregnancy
LT Minna Vesaluoma	Helsinki	Tenascin and cytokines in corneal wound healing: tear fluid studies on photorefractive keratectomy
LT Tuula Virtanen	Helsinki	Tear fluid plasmin activity and fibronectin concentration: effect of contact lens wear, Sjögren's syndrome and photorefractive keratectomy
Vuosi 1998		
LT Matti Kontkanen	Kuopio	Ophthalmic findings in nephropathia epidemica (Puumala virus infection): a clinical, pathophysiological and epidemiological study
LT Juha Välimäki	Oulu	Surgical management of refractory glaucoma with Molteno implant
Vuosi 1999		
LT Aino Jaakkola	Helsinki	Strontium plaque irradiation for exudative age-related macular degeneration
LT Laura Lindberg	Helsinki	The refractive components in binocularity disturbances
LT Helena Mikkilä	Helsinki	Ocular lyme borreliosis: diagnosis and clinical characteristics
LT Taina Päivönsalo-Hietanen	Turku	Epidemiological study of endogenous uveitis in South-Western Finland
LT Seppo Siik	Oulu	Lens autofluorescence in aging and cataractous human lenses: clinical applicability
LT Tiina Tuunanen	Helsinki	Excimer laser surgery for corneal diseases and myopia

Vuosi 2000		
LT Jouko Hartikainen	Turku	Dacryocystorhinostomy: prospective comparison of three dacryocystorhinostomy techniques in treatment of primary acquired nasolacrimal sac and duct obstruction in adults
LT Hanna Vaahtoranta-Lehtonen	Turku	Clinical and microbiological studies on EDG and BEN22 detergents in soft contact lens care solutions
LT Tuuli Valle	Helsinki	Excimer laser refractive surgery with special reference to corneal wound healing and nerve regeneration after myopic photorefractive keratectomy and laser in situ keratomileusis
Vuosi 2001		
LT Mika Harju	Helsinki	Exfoliation glaucoma: studies on intraocular pressure, optic nerve head morphometry, and ocular blood flow
LT Kaisu Kotaniemi	Helsinki	Uveitis in juvenile idiopathic arthritis
LT Reijo Linnola	Oulu	The sandwich theory: a bioactivity based explanation for posterior capsule opacification after cataract surgery with intraocular lens implantation
LT Teemu Mäkitie	Helsinki	Prognostic indicators in choroidal and ciliary body melanoma
LT Tuula Pohjalainen	Helsinki	Effect of cataract surgery on visual outcome, intraocular pressure and posterior capsular opacification in normal and glaucomatous eyes
LT Maria Rosenberg	Helsinki	In vivo confocal microscopy and esthesiometry for clinical assessment of corneal pathology
LT Raija Voutilainen-Kaunisto	Kuopio	Ocular manifestations in type 2 diabetes: controlled ten-year follow-up study
Vuosi 2002		
LT Tapio Ihanamäki	Turku	A transgenic mouse model for human arthropathies
LT Virpi Raivio	Helsinki	Red laser cyclophotocoagulation for treatment of therapy-resistant glaucoma
LT Päivi Ranta	Helsinki	Retinal detachment after neodymium: yttrium-aluminum-garnet laser posterior capsulotomy
LT Iris Sorri	Kuopio	Effects of antiepileptic drugs on visual function, with special reference to vigabatrin
Vuosi 2003		
LT Valtteri Aho	Turku	Group IIA phospholipase A2 in tears of healthy and diseased eyes
LT Sebastian Eskelin	Helsinki	The development and early diagnosis of primary and disseminated uveal melanoma
LT Minna Huhtinen	Helsinki	Acute anterior uveitis and HLA-B27: infectious background, systemic inflammation, and prognosis of the patients
LT Hanna Kotikoski	Helsinki	Effects of nitric oxide donors and cyclic GMP on intraocular pressure and aqueous humor dynamics
Vuosi 2004		
LT Sirpa Loukovaara	Helsinki	Diabetic retinopathy and pregnancy
Vuosi 2005		
LT Elina Vainio-Jylhä	Turku	Ophthalmic betaxolol: studies on pharmacokinetics and clinical efficacy in the treatment of glaucoma when compared to timolol
LT Gunvor von Wendt	Karolinska Institutet	Screening for diabetic retinopathy: aspects of photographic methods

Vuosi 2006		
LT Pia Ehrnrooth	Helsinki	Long-term outcome of trabeculectomy in primary open-angle glaucoma and exfoliation glaucoma
LT Jaakko Leinonen	Helsinki	Preoperative visual acuity of cataract patients. Repeatability of visual acuity and refractive error measurements in clinical settings
LT Ilkka Puusaari	Helsinki	Iodine brachytherapy for large uveal melanomas
Vuosi 2007		
LT Sissi Katz	Helsinki	Role of basement membrane and extracellular matrix proteins in the adhesion and spreading of immortalized human corneal epithelial cells
LT Ville Paavilainen	Turku	Epidemiological, clinical and histopathological study on basal cell carcinoma of the eyelid
LT Leena Pitkänen	Kuopio	Retinal pigment epithelium as a barrier in drug permeation and as a target of non-viral gene delivery
LT Sirkka-Liisa Rudanko	Helsinki	Visual impairment in Finnish children: prevalence, causes and morbidity of full-term and preterm children with visual impairment born from 1972 through 1989
Vuosi 2008		
LT Eva Forsman	Helsinki	Risk factors for open angle glaucoma; a clinical and molecular genetic study
LT Jukka Moilanen	Helsinki	Corneal recovery after uncomplicated and complicated PRK and LASIK
LT Jukka Saari	Helsinki	Digital photography in the diagnosis and follow-up of ocular diseases
LT Sanna Seitsonen	Helsinki	Molecular genetics of age-related macular degeneration
LT Ilpo S. Tuisku	Helsinki	Corneal nerves in refractive surgery and dry eye
LT Seppo Tuomaala	Helsinki	Conjunctival melanoma in Finland 1967-2000: a population-based study
Vuosi 2009		
LT Kati Kinnunen	Kuopio	Vascular endothelial growth factors in eye diseases. Pathophysiology and therapeutic strategies for retinal and choroideal angiogenesis
LT Arja Laitinen	Helsinki	Reduced visual function and its association with physical functioning in the Finnish population: Prevalence, causes, and need for eye care services
LT Anu Vaajanen	Helsinki	Expression and function of angiotensins in the regulation of intraocular pressure - an experimental study
Vuosi 2010		
LT Satu Länsman	Oulu	Evaluation of bioabsorbable poly-L/D-lactide implant for scleral buckling
LT Eliisa Mannermaa	Kuopio	In vitro model of retinal pigment epithelium for use in drug delivery studies
LT Jukka Nevalainen	Oulu	Utilisation of the structure of the retinal nerve fiber layer and test strategy in visual field examination

Liite nro 4

Väitöskirjayhteenvedot 2008–2010

2008

RISK FACTORS FOR OPEN ANGLE GLAUCOMA; A CLINICAL AND MOLECULAR GENETIC STUDY

Eva Forsman, Helsingin Yliopisto – University of Helsinki

The purpose of the present study was to evaluate factors associated with visual disability caused by glaucoma and the genetic features of two risk factors, exfoliation syndrome (ES) and a positive family history of glaucoma. The present study material consisted of three study groups 1) deceased glaucoma patients from the Ekenäs practice 2) glaucoma families from the Ekenäs region and 3) population based families with and without exfoliation syndrome from Kökar Island.

For the retrospective study, 106 patients with open angle glaucoma (OAG) were identified. At the last visit, 17 patients were visually impaired. Blindness induced by glaucoma was found in one or both eyes in 16 patients, in both eyes in six patients. The cumulative incidence of glaucoma caused blindness for one eye was 6% at 5 years, 9% at 10 years, and 15% at 15 years from initialising the treatment. The factors associated with blindness caused by glaucoma were an advanced stage of glaucoma at diagnosis, fluctuation in intraocular pressure during treatment, the presence of exfoliation syndrome, and poor patient compliance.

The population of a cross-sectional population based study performed in 1960-1962 on Kökar Island was followed until 2002. The prevalence of exfoliation syndrome (ES) was 18% among subjects older than 70 years. According to the segregation and family analysis, exfoliation syndrome seemed to be inherited as an autosomal dominant trait with reduced penetrance. The penetrance was more reduced for males, but the risk for glaucoma was higher in males than in females.

To find the gene or genes associated with exfoliation syndrome, a genome wide scan was performed for 64 members (28 ES affected and 36 controls) of the Kökar pedigree. A promising result was found: the highest two-point LOD score of 3.45 ($\theta=0.04$) in chromosome 18q12.1-21.33.

The presence of mutations in glaucoma genes *TIGR/MYOC* (myocilin) and *OPTN* (optineurin) was analysed in eight glaucoma families from the Ekenäs region with an inheritance pattern resembling autosomal dominant mode. Primary open angle glaucoma or exfoliation glaucoma was found in 35% of 136 family members and 28% were suspected to have glaucoma. No mutations were detected in these families.

2008

CORNEAL RECOVERY AFTER UNCOMPLICATED AND COMPLICATED PRK AND LASIK

Jukka Moilanen, Helsingin yliopisto - University of Helsinki

The number of surgical refractive corrections has increased rapidly, with several million procedures performed annually. In these procedures, excimer laser energy is used to ablate and reshape the anterior corneal stromal tissue to alter the refractive power of the eye.

The present thesis aims to evaluate the safety and functional outcome of, as well as to quantify the cellular changes and remodelling in the human cornea after, photorefractive keratectomy (PRK) and laser assisted in situ keratomileusis (LASIK). In vivo confocal microscopy was used to investigate the cellular and neural recovery of the cornea.

The study comprised four experiments, where 19 patients underwent PRK and 21 patients LASIK operation. The mean corrected refractive error was -6.5 dioptres. Four patients were residents at the Helsinki University Eye Hospital and the functional recovery of their visual acuity was of special interest. The follow up time was 6 months to 5 years for PRK patients, and 2 years for LASIK patients.

Cellular changes in the corneal stroma were clearly visible at the end of the follow up. We observed the regeneration of the subbasal nerve fibers already at 1 month postoperatively, however, the nerve density at 5 years after PRK was still lower than in the control group, and at 2 years after LASIK the subbasal nerve density was only 64 % from the preoperative measurement.

The haze reaction peaked 2 to 3 months post PRK and decreased thereafter. LASIK introduced a slow decrease to the anterior stromal keratocyte density and a hypocellular layer on both sides of the flap interface. In complication cases, the changes disappeared during the follow up. Only one patient had a long term visual complication due to marked regression of the refractive error. At the end of the study, the best spectacle corrected visual acuity (BSCVA) had improved in 30 % of patients, whereas in four patients BSCVA decreased slightly.

Majority of study subjects appreciated the improved uncorrected visual performance in daily tasks. Both procedures were safe and accurate. Even though the alterations in the cellular level had not finished by the time of the last examination, the changes were mild.

2008

DIGITAL PHOTOGRAPHY IN THE DIAGNOSIS AND FOLLOW-UP OF OCULAR DISEASES

Jukka M. Saari, Helsingin yliopisto - University of Helsinki

This study was initiated to develop and assess new digital photographic methods for the diagnosis and follow-up of ocular diseases.

It was shown that digital 50 degree red-free and two-field 50 degree or 45 degree colour imaging were suitable for diabetic retinopathy screening, whereas a handheld digital video camera did not fulfill the needs of diabetic retinopathy screening.

Comparative use of digital colour, red-free and red light imaging was a suitable method in the differentiation of small choroidal melanoma from different pseudomelanomas. Using a digital subtraction method may reveal early growth of melanocytic choroidal tumours.

Digital infrared transillumination imaging may be used to study changes of the stroma and posterior surface of the iris in various diseases of the uvea. It contributed to the revelation of iris atrophy and serous detachment of the ciliary body with ocular hypotony together with the shallow retinal detachment of the posterior pole as new findings of the chronic phase of Vogt-Koyanagi-Harada disease. Infrared translucence and angiographic findings are useful in differential diagnosis of melanocytic iris tumours, but they cannot be used to determine if the lesion is benign or malignant.

2008

MOLECULAR GENETICS OF AGE-RELATED MACULAR DEGENERATION

Sanna Seitsonen, Helsingin yliopisto – University of Helsinki

Age-related macular degeneration (AMD) is an eye disease of the elderly, signs of which appear after the age of 50. In the Western world it is a leading cause of permanent visual loss. Smoking, age, and genetic predisposition are known risk factors for AMD. Until recently no true susceptibility genes had been identified.

When four independent groups reported in March 2005, that a Y402H variant in the complement factor H (CFH) gene confers risk for AMD in independent Caucasian samples, a new period in the field of genetic research of AMD started. CFH is a key regulator of the complement system.

Although the population of Finland represents a genetic isolate, we found that the CFH Y402H risk allele frequencies here were similar as in the other Caucasian populations. Instead, no association between lesion subtype or lesion size of neovascular AMD and the CFH Y402H variant was detected. Neither did the variant have an effect on the photodynamic therapy (PDT) outcome, or on the number of PDT sessions needed. Functional analyses, however, showed that the binding of C-reactive protein to CFH was significantly reduced in patients with the risk genotype of CFH thus suggesting that complement indeed plays an important role in the pathogenesis of AMD.

The LOC387715 gene on 10q26 has also been repeatedly associated with AMD in several populations. In our Finnish patient material, patients with AMD carried the A69S risk genotype of LOC387715 more frequently than the controls. Also, for the first time, an interaction between the CFH Y402H and the LOC387715 A69S variants was found.

Though our knowledge of the genetics of AMD has increased considerably in the past few years benefits to clinical practice are still limited. Since no genotype-specific preventive therapy for AMD is available at the moment the presymptomatic genetic testing gives no advantage for AMD patients yet.

2008

CORNEAL NERVES IN DRY EYE AND AFTER REFRACTIVE SURGERY

Ilpo Tuisku, Helsingin yliopisto – University of Helsinki

Silmäkin voi tuntea 'haamukipua' leikkauksen jälkeen. Kuivasilmäisysoireet ovat varsin yleisiä taittovirheen korjausleikkauksen jälkeen. Osa kuivasilmäisyyden tiliin luetusta oireilusta saattaa kuitenkin olla sarveiskalvon haamukipua,

Taittovirhekirurgia vaurioittaa sarveiskalvon tuntohermoja, jotka ovat tärkeitä muun muassa kyynelnestetuotannon säätelyssä. Väitöstutkimuksessa selvitettiin sarveiskalvohermojen toimintaa ja rakennetta taittovirhekirurgian (PRK ja LASIK) jälkeen sekä Sjögrenin syndroomaan liittyvässä kuivasilmäisyydessä ja tarkasteltiin kyynelnesteen kasvutekijäpitoisuuksien yhteyttä taittovirhekirurgian (PRK) jälkeiseen haavan paranemiseen.

Kolme kuukautta PRK:n jälkeen sarveiskalvon epiteelin paksuus oli verrannollinen epiteelinalaisten hermojen uusiutumiseen, mikä osaltaan todistaa sarveiskalvohermojen merkityksen epiteelin kasvun säätelyssä. Kyynelnesteen kasvutekijäpitoisuuksilla ennen toimenpidettä tai sen jälkeen ei ollut yhteyttä PRK:n jälkeiseen arpikudoksen määrään kolmen kuukauden kuluttua toimenpiteestä; kyynelnesteen kasvutekijöiden analysointi ei siis ole käyttökelpoinen menetelmä niiden potilaiden tunnistamiseksi, joilla olisi suurentunut riski saada arpisamentumaa leikkauksen jälkeen.

Jopa viisi vuotta LASIK-leikkauksen jälkeen suurin osa (55 %) potilaista raportoi silmän kuivuusoireista, vaikka tavanomaiset kuivasilmäisyystestien tulokset olivat normaalit. Yllättävää kyllä, myöskään sarveiskalvon tuntomittaustuloksissa ei ollut eroa 2–5 vuotta LASIK-leikkauksen jälkeen ikä- ja sukupuolivakioituihin verrokkeihin nähden. Todennäköisesti osa potilaiden ilmoittamista kuivasilmäisysoireista ei johdukaan silmänpinnan kuivuudesta, vaan epänormaalisti uusiutuneista ja toimivista tuntohermoista. Vaikeimmissa tapauksissa voitaisiinkin puhua sarveiskalvon neuropaattisesta kroonisesta kivusta tai jopa haamukivusta.

Sjögrenin syndroomaa sairastavilla kuivasilmäisyyspotilailla todettiin sarveiskalvon yliherkkyys, jolloin hyvin pienetkin tuntoärsykkeet olivat aistittavissa. Sarveiskalvon hermotiheydessä ei kuitenkaan verrokkeihin nähden ollut eroavuutta; sen sijaan hermojen rakenne oli erilainen. Tukikudoksen hermot olivat normaalia paksumpia ja epiteelinalaisissa hermoissa oli havaittavissa ns. versomista hermojen degeneraation/regeneraation merkinä. Lisäksi epiteelinalaisten hermojen tasossa esiintyi tulehdussoluja. Nämä sarveiskalvohermoihin liittyvät poikkeavat löydökset tarjoavat selityksen sarveiskalvon yliherkkyydelle tai herkistyneelle kivuntunnolle, joita usein tavataan Sjögrenin syndroomaa sairastavilla.

Sjögrenin syndroomaan tai taittovirhekirurgiaan liittyvä 'kuivasilmäisyys'-oireisto saattaa aiheuttaa hyvinkin hankalia silmien kiputiloja. Mikäli tavanomaiset hoitokeinot eivät tuo apua, on kivunhoitoon erikoistuneen lääkärin konsultaatio suositeltavaa.

2008

CONJUNCTIVAL MELANOMA IN FINLAND 1967-2000: A POPULATION-BASED STUDY

Seppo Tuomaala, Helsingin yliopisto – University of Helsinki

Eighty-five new cases of conjunctival melanoma (CM) were diagnosed in Finland between 1967 and 2000. The annual crude incidence of CM was 0.51 per million inhabitants. The average age-adjusted incidence of 0.54 doubled during the study period, analogous to the increase in the incidence of cutaneous malignant melanoma during this period, suggesting a possible role for ultraviolet radiation in its pathogenesis.

Nonlimbal tumors were more likely than limbal ones to recur and they were associated with decreased survival. Increasing tumor thickness and recurrence of the primary tumor were other clinical factors related to death from CM.

The histopathologic specimens of 85 patients with CM melanoma were studied for cell type, mitotic count, tumor-infiltrating lymphocytes and macrophages, mean vascular density, extravascular matrix loops and networks, and mean diameter of the ten largest nucleoli (MLN). The absence of epithelioid cells, increasing mitotic count and small MLN were associated with shorter time to recurrence according to the Cox univariate regression. None of the histopathologic variables was associated with mortality from CM.

Four (5%) patients had a CM limited to the cornea without evidence of a tumor other than primary acquired melanosis of the conjunctiva. Because there are no melanocytes in the cornea, the origin of these melanomas most likely is the limbal conjunctiva. All four corneally displaced CM were limited to the epithelium, and none of the patients developed metastases. An anatomic sub-classification based on my patients and world literature was developed for corneally displaced CM. In 20 patients the metastatic pattern could be determined. Ten patients had initial systemic metastases detected, nine had initial regional metastases, and in one case the two types were detected simultaneously. The patients most likely to develop either type of initial metastases were those with nonlimbal conjunctival melanoma, those with a primary tumor more than 2 mm thick, and those with a recurrent CM.

Two thirds of the patients had limbal CM with good prognosis. One third, however, had a primary CM originating outside the limbus. In these patients the chance of developing local recurrences as well as systemic metastases was significantly higher. Each recurrence accompanies an increased risk of developing metastases, and recurrences contribute to death along with increasing tumor thickness and nonlimbal tumor location.

In this data, an equal number of patients with initial locoregional and systemic metastasis existed. Patients with limbal primary tumors less than 2 mm in thickness rarely experienced metastases, unless the tumor recurred. Consequently, the patients most likely to benefit from sentinel lymph node biopsy are those who have nonlimbal tumors, CM that are over 2 mm thick, or recurrent CM. The histopathology of CM differs from that of uveal melanoma. Microvascular factors did not prove to be of prognostic importance, possibly due to the fact that CM often disseminates first to the regional lymph nodes, unlike uveal melanoma that almost always disseminates hematogenously.

2009**VASCULAR ENDOTHELIAL GROWTH FACTORS IN EYE DISEASES-
PATHOPHYSIOLOGY AND NEW THERAPEUTIC STRATEGIES FOR
RETINAL AND CHOROIDEAL ANGIOGENESIS****Kati Kinnunen, Kuopion Yliopisto – University of Kuopio**

Ocular neovascular diseases, including age related macular degeneration and diabetic retinopathy (DR) are major causes for blindness in the western world. In this study we attempted to clarify the factors involved in the pathogenesis of diabetic retinopathy in type 1 and type 2 diabetes. We also experimentally evaluated the effects of overexpression of vascular endothelial growth factors (VEGF) -A and -D in the eye with adenovirus and baculovirus vectors. Finally, ocular phenotype of IGF-II/LDLR-/-ApoB100/100 mouse was studied.

In diabetic proliferative retinopathy, in addition to VEGF-A also other growth factors, particularly angiopoietin 2 were abundantly present. Intravitreal injection of adenoviral VEGF-A into the rabbit eye led to breakdown of the blood-retina barrier and ultimately neovessel formation. DR in type 1 and type 2 diabetes showed a different pattern of growth factor expression, which may explain differences seen in these states. VEGF-D seemed to be important especially in type 2 diabetic retinopathy. Intravitreal VEGF-D in our experimental series led to a breakdown of the blood retina barrier but it was not capable to induce neovessel formation.

Administration of any therapeutic agent to the retina and choroidea can be difficult and multiple injections into the eye may damage ocular structures and the risk of complications increases. Gene therapy offers an alternative in which the therapeutic proteins are induced in the target tissue with a single injection for a prolonged time period. In this study, intravitreally injected adenovirus and baculovirus vectors were efficient in delivering genes to the retina.

Finally, aging diabetic IGF-II/LDLR-/-ApoB100/100 mice showed photoreceptor atrophy and dysregularities of normal retinal cell layers. This model might be useful for the evaluation of early diabetic changes.

2009

REDUCED VISUAL FUNCTION AND ITS ASSOCIATION WITH PHYSICAL FUNCTIONING IN THE FINNISH ADULT POPULATION. PREVALENCE, CAUSES, AND NEED FOR EYE CARE SERVICES

Arja Laitinen, Helsingin yliopisto – University of Helsinki

The prevalence and distribution of reduced visual acuity, major chronic eye diseases, and subsequent need for eye care services were studied in the Finnish adult population comprising persons aged 30 years and older. In addition, the effect of decreased vision on functioning was analyzed on the basis of a nationally representative population-based Health 2000 survey.

The great majority (96%) of Finnish adults had at least moderate visual acuity ($VA \geq 0.5$) with current refraction correction, if any. The prevalence of habitual visual impairment ($VA \leq 0.25$) was 1.6%, and 0.5% were blind ($VA < 0.1$). The prevalence of visual impairment increased significantly with age, and after the age of 65 years the increase was sharp. Visual impairment was equally common for both sexes.

Based on self-reported and/or register-based data, the estimated total prevalences of cataract, glaucoma, age-related maculopathy, and diabetic retinopathy in the study population were 10%, 5%, 4%, and 1%, respectively. The prevalence of all of these chronic eye diseases increased with age. Cataract and glaucoma were more common in women than in men.

One-half (58%) of visually impaired people had had a vision examination during the past five years, and one-third (31%) had received formal low vision rehabilitation. Low cognitive capacity and living in an institution were associated with limited use of vision rehabilitation services. Of the visually impaired living in the community, 71% reported a need for assistance and 24% had an unmet need for assistance in everyday activities. Even after controlling for potential confounding factors, visual impairment increased odds for limitations in activities of daily living (ADL), instrumental activities of daily living (IADL), and mobility three- to fivefold as compared to persons with $VA \geq 0.8$.

The high prevalence of age-related eye diseases and subsequent visual impairment in the fastest growing segment of the population will result in a substantial increase in the demand for eye care services in the future. Due to a strong association between decreased VA and functional limitations, timely provision of vision examinations and treatment of eye diseases are essential to prevent or postpone visual impairment and subsequent disability.

2009**EXPRESSION AND FUNCTION OF ANGIOTENSINS IN THE REGULATION OF INTRAOCULAR PRESSURE – AN EXPERIMENTAL STUDY****Anu Vaajanen, Helsingin yliopisto – University of Helsinki**

Glaucoma is a multifactorial long-term ocular neuropathy associated with progressive loss of the visual field, retinal nerve fiber structural abnormalities and optic disc changes. Like arterial hypertension it is usually a symptomless disease, but if left untreated leads to visual disability and eventual blindness. All therapies currently used aim to lower intraocular pressure (IOP) in order to minimize cell death. Drugs with new mechanisms of action could protect glaucomatous eyes against blindness.

Renin-angiotensin system (RAS) is known to regulate systemic blood pressure and compounds acting on it are in wide clinical use in the treatment of hypertension and heart failure but not yet in ophthalmological use. The main aim of this experimental study was to clarify the expression of the renin-angiotensin system in the eye tissues and to test its potential ulohypotensive effects and mechanisms. In addition, the possible relationship between the development of hypertension and IOP was evaluated in animal models.

In conclusion, a novel angiotensin receptor type (Mas), as well as ACE2 enzyme- producing agonists for Mas, were described for the first time in the eye structures participating in the regulation of IOP. In addition, one Mas receptor agonist significantly reduced even normal IOP. The effect was abolished by a specific receptor antagonist. Intraocular RAS would thus to be involved in the regulation of IOP, probably even more in pathological conditions such as glaucoma. There was no unambiguous relationship between arterial and ocular hypertension. The findings suggest the potential as antiglaucomatous drugs of agents which increase ACE2 activity and the formation of angiotensin (1-7), or activate Mas receptors.

2010

EVALUATION OF BIOABSORBABLE POLY-L/D-LACTIDE IMPLANT FOR SCLERAL BUCKLING

Satu Länsman, Oulun yliopisto - University of Oulu

Bioabsorbable materials enable temporary implantation without the need for subsequent implant removal. The aim of the present experimental study was to evaluate the suitability of a fibrous bioabsorbable implant made of poly-L/D-lactide (PLDLA) 96/4 fibres as an episcleral implant.

The general tissue reactions were evaluated in subcutaneous tissues in rats in follow-up periods ranging from 3 days to 48 weeks. The episcleral tissue reactions were studied in rabbits with follow-up periods of one, three, five and 48 weeks. A silicone sponge implant was used as a control material and operations were performed using similar technique with both implants. Tissue reactions were located just around the implant area and consisted of an acute inflammatory reaction in the early follow-up periods, continuing as a foreign body inflammatory reaction. With episcleral implants there were no inflammatory cells seen within the sclera or in the retinal layers, and the structure of the retina and the cornea was also normal. The biocompatibility was good in the 48 week follow-up despite the relatively high surface area of the fibrous implant. The material had not degraded by 48 weeks.

The indentation effect by the PLDLA implant (diameter of 3–3.5mm) was lower than that achieved with the silicone sponge implant (diameter 4mm). The depth of indentation decreased over time in both groups with comparable rates over the follow-up period of 5 months. The duration of the indentation effect was sufficient to be used for scleral buckling in retinal detachment surgery.

In conclusion, the biocompatibility of a fibrous implant made of PLDLA 96/4 placed subcutaneously and episclerally was good in the follow-up lasting 48 weeks despite the relatively high surface area of the implant. The fibrous implant made of PLDLA 96/4 seemed to be well-tolerated by ocular tissues and the indentation effect was sufficiently long.

2010**IN VITRO MODEL OF RETINAL PIGMENT EPITHELIUM FOR USE IN DRUG DELIVERY STUDIES****Eliisa Mannermaa, Itä-Suomen yliopisto - University of Eastern Finland**

The posterior location and the blood-retinal barrier (BRB) make drug delivery in diseases affecting retina and vitreous challenging. The outer part of BRB is composed of retinal pigment epithelium (RPE), which restricts drug entry to the retina from the systemic circulation and from the periorbital space. In this study, filter grown ARPE-19 cells have been characterized as a potential in vitro model of the human RPE for use in drug delivery studies.

ARPE-19 barrier properties were evaluated in different culture conditions. The ARPE-19 model was 3-17 times more permeable than isolated bovine RPE-choroid tissue, but the ARPE-19 model efficiently separated test compounds based on their lipophilicity and molecular sizes. Expression of RPE related genes, RPE65, CRALBP, TRP1, tyrosinase and Mitf-A and OTX2 transcription factors was greatly enhanced by filter culture.

It has become evident that transporters play an important role in pharmacokinetics. The expression of efflux proteins, p-glycoprotein (P-gp), multidrug resistance associated proteins 1-6 (MRP) and breast cancer related protein (BCRP), in various RPE cell lines was studied. As with primary RPE cells, ARPE-19 cells express MRP1, MRP4 and MRP5 efflux proteins. Efflux protein activity was evaluated in cellular uptake studies using calcein-AM and carboxydichlorofluorescein as probe molecules, and by bi-directional permeability studies. The studies indicate MRP1 and MRP5 activity in ARPE-19 cell line. Active transport in the ARPE-19 cell model was qualitatively, though not quantitatively similar, with isolated RPE-choroid tissue.

Furthermore, non-viral gene transfer was studied in the ARPE-19 cell model. Prolonged gene expression was achieved by liposomal carriers. In conclusion, the ARPE-19 cell model can be used to screen drug molecules with different physicochemical properties and in gene delivery studies.

2010

UTILISATION OF THE STRUCTURE OF THE RETINAL NERVE FIBER LAYER AND TEST STRATEGY IN VISUAL FIELD EXAMINATION

Jukka Nevalainen, Oulun yliopisto -University of Oulu

The aim of this study was to create a mathematical model of the retinal nerve fiber layer and of the entire hill of vision, and to compare different perimetric methods and test grids in the detection of visual field loss in glaucoma and optic neuritis.

A mathematical model of the retinal nerve fiber layer was developed, based on traced nerve fiber bundle trajectories extracted from 55 fundus photographs of 55 human subjects. The model resembled the typical retinal nerve fiber layer course within 20° eccentricity from the foveola. The standard deviation of the calculated corresponding angular location at the optic nerve head circumference ranged from less than 1° up to 18° (mean 8.8°).

A smooth mathematical model of the hill of vision was created, based on 81 ophthalmologically healthy subjects. The model fit R^2 was 0.72.

Applying individually condensed test grids in 41 glaucomatous eyes of 41 patients enhanced remarkably the detection of progression. Seven out of 11 (64%) of the progressive scotomata detected by spatially condensed grids would have been missed by the conventional 6° × 6° grid.

In 20 eyes of 20 patients with advanced glaucoma, the comparability of visual field areas obtained with semi-automated kinetic perimetry and automated static perimetry was satisfactory and within the range of the test-retest reliability of automated static perimetry.

Using a standardized grid of 191 static targets within the central 30° visual field, the most common finding in 100 eyes of 99 patients with acute optic neuritis were central scotomas, accounting for 41% of all visual field defects in affected eyes.

In conclusion, a model of the retinal nerve fiber layer was developed, which provided a detailed location specific estimate of the magnitude of the variability on the courses of retinal nerve fiber bundle trajectories in the human retina. A smooth mathematical model of the hill of vision with a satisfactory model fit was described for the 80° visual field. Individually condensed grids enabled the detection of a glaucomatous visual field progression more frequently and also earlier than conventional grids. Semi-automated kinetic perimetry was found to be a valuable alternative to automated static perimetry in monitoring advanced glaucomatous visual field loss. Using a grid with a higher spatial resolution may enhance the detection of small central visual field loss in optic neuritis.

Apurahajuhla 29.11.1991 HYKS:n Silmätautien klinikalla. Professori Erkki Tuovinen luovuttamassa Mauno Vannas-mitalia professori Björn Tengrothille.

Apurahajuhla 29.11.1996 HYKS:n Silmätautien klinikalla. Kuvassa apurahan saaja, dosentti Ilkka Immonen sekä säätiön asiamies, varatuomari Matti Lounasmeri ja hallintoneuvoston puheenjohtaja, kauppaneuvos Satu Tiivola.

Säätiön 40-vuotisjuhlapäivälliset 19.10.2000 Ravintola Savoyssa. Kuvassa hallintoneuvoston jäsen, professori Ahti Tarkkanen, hallintoneuvoston puheenjohtaja, kauppaneuvos Matti Elovaara ja hallintoneuvoston jäsen, ministeri Helvi Sipilä.

Apurahajuhla 24.11.2000 HYKS:n Silmätautien klinikalla. Kuvassa apurahan saajia: LL Päivi Toivonen, LL Maria Rosenberg ja LL Sirpa Loukovaara.

Apurahajuhla 23.11.2001 HYKS:n Silmätautien klinikalla. Kuvassa tilaisuuden kutsuvieraita. Edessä istumassa säätiön toimistonhoitaja Liisa Saha, hallituksen puheenjohtaja, professori Leila Laatikainen, hallintoneuvoston jäsen, ministeri Helvi Sipilä sekä säätiön asiamies, varatuomari Matti Lounasmeri.

Apurahajuhla 8.11.2002 HYKS:n Silmätautien klinikalla. Dosentti Tero Kivelä esitelmöi ilotulite-silmävammojen vähentämisestä.

Apurahajuhla 2.12.2004 HYKS:n Silmätautien klinikalla. Kuvassa apurahan saajia: LL Sanna Seitsonen, LL Emma Kujala, LL Ilkka Puusaari, dosentti Paula Summanen, LL Kustaa Hietala, MD Ranaa Al-Jamal, LL Seppo Tuomaala, LL Anna-Ulrika Sarikkola, LT Sirpa Loukovaara, LL Eva Forsman sekä LL Jukka Moilanen

Apurahajuhla 3.11.2009 Biomedicum auditoriossa. Edessä istumassa hallituksen jäsen, professori Tero Kivelä, hallituneuvoston puheenjohtaja, kauppatieteiden tohtori, h.c. Erik Hartwall, hallituksen puheenjohtaja, professori Leila Laatikainen ja säätiön asiamies, varatuomari Matti Lounasmeri.

